

Alman ve Avusturya Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Yağma Suçunda Manevi Unsurun Belirlenmesine Yönelik Tartışmalar

Discussions on the Subjective Element of the Crime of Plunder in Comparison with German and Austrian Law

H. Sefa ERYILDIZ¹ , Ali BOYRACI²

¹Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

²Araç. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

ORCID: H.S.E. 0000-0003-4964-0888; A.B. 0000-0003-1112-4108

ÖZ

Türk Ceza Hukukunda yağma suçu, hırsızlık ve cebir veya tehdit suçlarından oluşan bir bileşik suç olarak kabul edilmesine rağmen, suçun düzenlendiği Türk Ceza Kanunu'nun 148. maddesi lafzında yarar sağlama maksadına açıkça yer verilmemiştir. Kanun koyucunun bu tercihi öğretilerde yağma suçunun manevi unsurunu ve dolayısıyla uygulama alanını tartışmalı hâle getirmektedir. Bir görüş, yağma suçunun oluşumu bakımından genel kastın varlığını yeterli kabul ederken, ağırlıklı görüş ve uygulama failin aynı zamanda yarar sağlama maksadıyla hareket etmesini aramaktadır. Yağma suçunun manevi unsuru bakımından tartışmalı olan diğer bir husus ise yarar sağlama maksadının muhteviyatıdır. Bu maksadın, hem maddi hem de manevi nitelikteki yarar sağlamayı kapsadığını ileri süren görüşler bulunduğu gibi, sadece maddi nitelikteki yararın sağlanmasıyla sınırlı olarak değerlendiren görüşler de bulunmaktadır. Bu çalışmada yağma suçunun manevi unsuru ve yarar sağlama maksadının kapsamı, Alman ve Avusturya ceza hukuku ile karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve konuya ilişkin görüşlerimiz ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yağma suçu, manevi unsur, bileşik suç, yarar sağlama maksadı, özel hayata karşı suçlar

ABSTRACT

Although the crime of plunder is considered to be a combined crime consisting of theft and coercion or the threat thereof in Turkish Criminal Law (regulated under Article 148 of the Turkish Criminal Code [TCC]), it is not specifically mentioned with regard to the aim of benefit. This choice of legislation has led to certain discussions about the subjective element of the crime of plunder and its scope of practice in doctrine. While the dissenting view considers the crime of plunder to be committable through general intent, the majority view and court practices consider that the perpetrator must act with the aim of benefit. Another controversial matter on the subjective element of the crime of plunder is how to identify the aim of benefit. Just as some claim that the aim of benefit includes both economic and immaterial benefits, others are also found who consider the aim of benefit to only involve economic benefits. This study examines the subjective element of the crime of plunder and the contents of the aim of benefit by comparing Turkish law with German and Austrian law while presenting the study's resultant opinion.

Keywords: Crime of plunder, subjective element of crime, combined crime, aim of benefit, crimes against private life

Submitted: 30.04.2022 • **Revision Requested:** 12.09.2022 • **Last Revision Received:** 26.09.2022 • **Accepted:** 04.10.2022 • **Published Online:** 24.10.2022

Corresponding author: H. Sefa Eryıldız, E-mail: sefa.eryildiz@atauni.edu.tr

Citation: Eryıldız, H.S., & Boyracı, A, 'Alman ve Avusturya Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Yağma Suçunda Manevi Unsurun Belirlenmesine Yönelik Tartışmalar' (2022) 10(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 413. <https://doi.org/10.26650/JPLC2022-1111609>

EXTENDED ABSTRACT

To determine whether a crime is committable through general or specific intent, the legal definition of the crime must first be examined. If the legal definition of a crime mentions that the perpetrator must act with a specific intent such as the aim of benefit, these kinds of crimes are only committable through specific intent.

The text of Article 148 of the TCC regulating the crime of plunder does not specifically mention it having to involve the aim of benefit. Therefore, the crime of plunder is said to be committable through general intent. However, in order to determine whether a crime is committable with general intent or specific intent, one accordingly must examine all the features of the crime. For instance, the crime of plunder is considered a combined crime consisting of the theft and coercion or threat thereof in Turkish Criminal Law. As is understood by this, theft is an essential element of the crime of plunder. In other words, the crime of plunder is not committable without theft. Article 141 of the TCC regulating theft also specifically mentions “aim of benefit.” Therefore, this study considers the crime of plunder to be committable only through specific intent (i.e., the aim of benefit). As a matter of fact, the majority view regarding doctrine and court practices is of the same opinion as considered in this study.

Both German (Article 249 of Strafgesetzbuch - StGB, in the version published on 13.11.1998) and Austrian law (Article 142 of Strafgesetzbuch – StGB, 23.01.1974) specifically mention “aim of benefit” with regard to the legal definition of the crime of plunder. Therefore neither doctrine nor court practices may dispute that the crime of plunder is only committable through specific intent in German and Austrian law.

Due to the aim of benefit having a broad meaning, determine what makes up the content of aim of benefit is compulsory. The dissenting view in terms of doctrine considers the aim of benefit to only involve economic benefit, while the majority view in terms of doctrine acknowledges the aim of benefit to include both economic and immaterial benefits.

According to this study’s opinion, the composition of the aim of benefit and the subject of the crime are different from each other. The crime of plunder is regulated in the section titled “Crimes Against Property” in the TCC (Article 148, 26.09.2004). The crimes in this section are intended to protect property, with property being defined as things possessing economic value. As also seen in Turkish Court practices, possessions without economic value (such as a love letter or photograph) cannot be subjected to

crimes against property. However, the majority view in terms of doctrine considers that both things possessing economic value as well as things without economic value can be subjected to crimes against property. Due to the laws against crimes listed in the section titled “Crimes Against Property” being intended to protect property, the study considers only things possessing economic value to be subjectable to the crime of plunder. However, a perpetrator can act for both economic and immaterial benefits. In other words, the aim of benefit involve both economic and immaterial benefits.

In German law, the perpetrator regarding the crime of plunder must act with the intention of acquiring property, with the intention of acquiring property not involving immaterial benefit. If the perpetrator does act with the aim of immaterial benefit (e.g., vengeance, joy, rage), the perpetrator is unpunishable for the crime of plunder. In Austrian law, the perpetrator regarding the crime of plunder must act with the intention of enrichment. Therefore, Austrian law states the aim of benefit to only involve economic benefit.

This study examines the subjective element of the crime of plunder and the scope of what composes the aim of benefit by comparing the Turkish Criminal Code with the legal regulations in the German and Austrian Criminal Codes, their doctrines and judicial decisions and also evaluates certain types of criminal events that have been disputed within the scope of the crime of plunder by considering the German and Austrian models, with the resultant opinion of the study being presented.

1. Giriş

Yağma suçu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun¹ (TCK) 148. maddesinde düzenlenmiş olup madde metninde “yarar sağlama maksadı” şeklinde bir unsura yer verilmemiştir. Bu nedenle öğretide bazı yazarlar yağma suçunun oluşabilmesi için genel kastın varlığını yeterli görmektedir. Ağırlıklı görüş ise hırsızlık suçunun, yağma suçunun bir unsurunu oluşturması ve hırsızlık suçunun kanuni tanımında yarar sağlama maksadına açıkça yer verilmesi gerekçeleriyle yağma suçunun da ancak bu maksatla işlenebileceği yönündedir. Yargıtay'ın uygulaması da bu yönde gelişmiştir.

İfade etmek gerekir ki yağma suçunun oluşabilmesi için maksadın varlığını arayan yazarlar arasında bu maksattan ne anlaşılması gerektiği konusunda görüş birliği bulunmamaktadır. Bir görüşe göre, yarar sağlama maksadı taşınır maldan maddi olarak yararlanma şeklinde anlaşılmalıdır. Oysa öğretinin çoğunluğu, yarar sağlama maksadının hem maddi hem de manevi nitelikte olabileceğini savunmaktadır. Esasen yarar sağlama maksadının maddi yararlanmayı kapsadığı konusunda tereddüt yoktur. Tartışmalı olan husus, manevi nitelikteki yararlanmaların da bu kapsamda değerlendirilip değerlendirilemeyeceğidir. Bu bağlamda, Yargıtay Ceza Genel Kurulu (YCGK) yakın tarihli kararlarında failin, telefon kayıtlarına, mesajlara, fotoğraflara, videolara bakmak veya bunları elde etmek ya da silmek gibi amaçlarla mağdurdan telefonunu zorla aldığı olaylarda yarar sağlama maksadını geniş yorumlamakta ve yağma suçunun varlığını kabul etmektedir.

Çalışmada yağma suçunun manevi unsuru ve yarar sağlama maksadının kapsamı, Alman ve Avusturya hukuku ile karşılaştırmalı olarak incelenecektir. Bu çerçevede konuya ilişkin Türk, Alman ve Avusturya hukukundaki öğreti görüşleri ve yargı kararları incelenip değerlendirilerek konu ile ilgili görüşlerimiz ortaya konulmaya çalışılacaktır.

I. Yağma Suçunun Manevi Unsuru

A. Türk Hukukunda

1. Genel Olarak

5237 sayılı TCK'nın 21/1. maddesinde kast, “suçun kanuni tanımında yer alan unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesi” olarak tanımlanmıştır. Buna göre kastın varlığı için, suçun kanuni tanımında yer alan maddi nitelikteki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesi yeterli olup kastın belirlenmesinde kural olarak failin hareketi ile neyi amaçladığının ya da faili harekete geçiren saikin ne olduğunun bir

1 26.09.2004 tarih ve 5237 sayılı Kanun, RG., 10.12.2004, S.25611.

önemi bulunmamaktadır². Ancak bazı suçların temel ve/veya nitelikli hâline ilişkin kanuni tanımında, failin belirli bir amaç, maksat ya da saik ile suçu işlemesi aranmıştır³. *Örneğin*, göçmen kaçakçılığı suçunda “doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadı”; hırsızlık suçunda “kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadı”; insanlığa karşı suçlarda “siyasal, felsefi, irkî veya dini saikler”; kasten öldürme suçunda “kan gütmeye saiki” veya “töre saiki”; suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçunda “kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacı” aranmaktadır.

Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Sözlük’te “maksat”; “istenilen şey, amaç, gaye, erek” olarak tanımlanırken⁴, ceza hukuku anlamında “failin suçu işlerken meydana getirmek istediği netice” olarak tarif edilmektedir⁵. Kanuni tanımında maksat veya saik unsuruna yer verilen suçların oluşumu için failin mutlaka neticeye ulaşması gerekmez. Önemli olan, hareketini kanuni tipte aranan amaca yönelik gerçekleştirmesidir⁶. Dolayısıyla bu tür suçlarda fail, kanuni suç tipinde aranan maksat (amaç) veya saikle hareket etmediği müddetçe suç oluşmaz⁷. *Örneğin*, (B)’ye ait olan cep telefonunu gizlice bulunduğu yerden alan (A), kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla hareket etmemişse hırsızlık suçunun oluştuğundan bahsedilemez. Faildeki bu amaç, öğretilerde “özel kast” olarak da nitelendirilmektedir⁸. Buna göre, suç tipinde belirli bir maksat veya saike yer veren suçlar, özel kastla işlenebilen suçlardır⁹. 5237 sayılı

2 Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (12. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 266; Mahmut Koca ve İlhan Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 252; Hakan Karakehya, ‘Ceza Hukukunda Doğrudan Kast’ (2007) 15 (1) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 125; M. Emin Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. Baskı, Adalet Yayınevi 2020) 410; Ali Rıza Töngür ve Ekrem Çetintürk, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Adalet Yayınevi 2020) 176.

3 Belirtmek gerekir ki, öğretilerde saik ve maksadı (amacı) aynı anlamda kullanan yazarlar olduğu gibi, bkz. Kayıhan İçel, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (5. Baskı, Beta Yayıncılık 2020) 446 vd.; farklı kavramlar olarak tanımlayanlar da bulunmaktadır. Bkz. Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (11. Baskı, Beta Yayıncılık 2020) 380.

4 Türk Dil Kurumu (TDK) Güncel Sözlük <<https://sozluk.gov.tr/>> Erişim Tarihi 01.11.2021.

5 Centel, Zafer ve Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (n 3) 380.

6 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 251; İzzet Özgenç, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (17. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 301; Timur Demirbaş, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (16. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 404.

7 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 252; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 410; Töngür ve Çetintürk, (n 2) 176-177.

8 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 265-266; Centel, Zafer ve Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (n 3) 379-380; Demirbaş, (n 6) 404-405; Zeki Hafizoğulları ve Muharrem Özen, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (12. Baskı, US-A Yayıncılık 2019) 260; Hakan Karakehya, *Ceza Hukuku Genel Hükümler I* (Nisan Kitabevi 2018) 124 vd.; aksi görüş, Özgenç, yeni Türk Ceza Kanunu sisteminde amaç veya saikin, kastın bir türü olmadığını ifade etmektedir. Bkz. Özgenç, (n 6) 300.

9 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 265-266; Karakehya, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 8) 125; Demirbaş, (n 6) 404; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 2) 410; Özgenç, (n 6) 300.

TCK'nın 148. maddesinde düzenlenen yağma suçunda ise maksat veya saik unsuruna açıkça yer verilmediğinden öğretide suçun oluşumu bakımından genel kastın yeterli olup olmadığına ilişkin farklı görüşler ileri sürülmektedir.

2. Öğreti Görüşleri

a. Genel Kastın Varlığını Yeterli Kabul Eden Görüş

Öğretide bir görüş, yağma suçunun düzenlendiği Türk Ceza Kanunu'nun 148. maddesi lafzında maksat veya saik gibi bir manevi unsura açıkça yer verilmediği için, suçun genel kastla işlenebileceğini kabul etmektedir¹⁰. Dolayısıyla suçun oluşabilmesi için failin, mağduru cebir veya tehdit kullanmak suretiyle bir malı teslim veya malın

10 Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (16. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 665; Mustafa Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri* (4. Baskı, Adalet Yayınevi 2019) 590; Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: 1* (5. Baskı, Beta Yayıncılık 2021) 401; Ali Suat Ertoşun ve Ahmet Taşkın, 'Yağma Suçu' içinde *Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C: II* (Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları 2008) 795-797; Ahmet Taşkın, 'Yağma Suçunda Mal Kavramı' [2008] (20) Terazi Aylık Hukuk Dergisi 98; Ersin Şare, 'Bileşik Suç Niteliğindeki Yağma Düzenlemesinin Suçta Kanunilik İlkesi Yönünden Değerlendirilmesi' (2021) 3 (2) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 663; Mehmet Nihat Kanbur, 'Bir Hukuki İlişkiye Dayanan Alacağın Tahsil Edilmesi Amacıyla Yağma Niteliğindeki Fiillerin İşlenmesi (5237 s. TCK m.150/1)' [2007] (70) E-akademi Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi 41, <<http://www.e-akademi.org>> Erişim Tarihi 02.11.2021; ayrıca bkz. Köksal Bayraktar ve diğerleri, *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Malvarlığına Karşı Suçlar* (On İki Levha Yayıncılık 2018) 96. Ertoşun ve Taşkın'a göre kanun koyucunun hırsızlık suçunda yararlanma amacına yer verirken, yağma suçunda yer vermemesi bir unutkanlık ya da gereksizlik değildir. Ayrıca yağma suçunda yararlanma amacını aramak adil olmayan sonuçlara yol açacaktır. Söz gelimi bu hâlde, failin cebir veya tehdit kullanarak aldığı malı kullandıktan sonra iade etmesi durumunda yağma suçu oluşacakken, mala zarar vermek amacıyla alan failin eylemi yağma olarak kabul edilmeyecektir, Ertoşun ve Taşkın (n 10) 797. Taneri ve Kamışlı, yağma suçunun oluşabilmesi için genel kastın varlığını yeterli görmekte, bununla birlikte hırsızlık suçunda aranan faydalanma amacının yağma suçunda da bulunması gerektiğini ileri sürmektedir. Bkz. Gökhan Taneri ve Gani Kamışlı, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar* (Seçkin Yayıncılık 2018) 887. Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* adlı eserlerinin yağma suçunun manevi unsuruna ilişkin kısmında önce "Suçun kanuni tanımında başka bir manevi unsura (maksat, saik) yer verilmemiştir. Bu nedenle failin bir malı cebir veya tehditle alması suçun oluşması bakımından yeterlidir. Bunu hangi maksatla yaptığının suçun oluşması bakımından bir önemi yoktur..." şeklinde tespitlere, devamında ise "Gerçekten yağmanın kanuni tanımında manevi unsur olarak faydalanma maksadına yer verilmemekte birlikte, suçla korunan hukuki değerden ve suçun ratio legis'inden hareket edilmediğinde, yağma suçunda malın faydalanma maksadıyla alınması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca mala zarar verme gibi diğer suçlardan ayırım bakımından da bu maksadın aranması gerekir. Diğer taraftan hırsızlık suçu yağmanın bir unsuru olduğuna göre, hırsızlık suçunun haksızlık unsurlarının yağma bakımından da gerçekleşmesi gerekir..." açıklamasına yer vermişlerdir. Bkz. Mahmut Koca ve İlhan Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2019) 647. Arslantürk'ün de eserinde yer verdiği "Yağma suçunun oluşması için sırf ve sadece kasten işlenmiş olması yeterlidir. Bu nedenle de yağma suçunda mesela faydalanma kastı aranmaz. Maddedeki suç düzenlemesinde ayrıca ve açıkça böyle bir tür kasta yer verilmemiştir..." şeklindeki açıklamalarından yağma suçunun varlığı için genel kastı yeterli gördüğü anlaşılmaktadır. Ancak yazar, eserinde şu ifadelerle de yer vermiştir: "Fail tarafından mağdura karşı gerçekleştirilen bu cebir, şiddet ve tehditteki maksadı haksız yararlanmaya dair değil de kırmaya, dökmeye kısaca zarar vermeye yönelikse yağma suçu değil bu kez failin eylemi mala zarar verme suçunu oluşturacaktır... Yukarıdaki açıklamalar ışığında yağma suçunun manevi unsuru alınan taşınır maldan faydalanma kastıdır. Yalnız faydalanma amacı aynı zamanda cebir ve şiddet veya tehdide yönelik olmalıdır...". Yazarın bu açıklamaları ise yağma suçunun varlığı için özel kastın varlığını aradığı şeklinde yorumlanabilir. Bkz. Mustafa Arslantürk, *İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu Uygulamalı Örnekli-Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu-Gereççeli* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2018) 107-108.

alınmasına karşı koymamaya mecbur kılması yeterli olup ayrıca yarar sağlama gibi bir maksatla hareket etmesi gerekmez.

Bu görüş uyarınca, hırsızlık suçunun yağma suçunun bir unsurunu oluşturması ve hırsızlık suçunda yarar sağlama maksadına açıkça yer verilmiş olması da sonucu değiştirmez. Çünkü bir suçun oluşabilmesi için kanunda açıkça düzenlenmeyen bir unsurun aranması kanunilik ilkesine aykırıdır. Bu nedenle, yağma suçunun oluşabilmesi için yarar sağlama maksadının aranması da isabetli bir görüş olmayıp kanunilik ilkesi açısından sakınca doğurmaktadır. Kanun koyucu yağma suçunda yarar sağlama maksadının varlığını aramış olsa idi suç tipinde bu unsura açıkça yer vermesi gerekirdi. O hâlde, yağma suçunda yarar sağlama maksadının aranması, kanun koyucu yerine geçmek olacaktır¹¹.

b. Maksat Unsurunun Varlığını Arayan Görüş

Öğretide ağırlıklı görüş ise yağma suçunun oluşabilmesi için failin, (*kendisine veya bir başkasına*) yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerektiği yönündedir¹². Zira

11 Şare, (n 10) 663-664.

12 Fatih Birtek, 'Yağma Suçu Bakımından Yarar Sağlama Amacı' [2020] 44 Ceza Hukuku Dergisi 697; Sulhi Dönmezer, *Kişilere ve Mala Karşı Cürümler* (16. Baskı, Beta Yayıncılık 2001) 435; Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem ve R. Murat Önok, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (19. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 822-823; M. Emin Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (19. Baskı, Adalet Yayınevi 2021) 654; Ahmet Gökçen ve Büşra Şenerdoğan, 'Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri' içinde Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk' a Armağan (Seçkin Yayıncılık 2020) 455; Mahmut Koca, '5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu' [2005] (2) Legal Hukuk Dergisi 2811; Mahmut Koca, *Yağma Cürümleri* (Seçkin Yayıncılık 2003) 284-285; Mahmut Koca, 'Hırsızlığın Bir İşleniş Şekli Olarak "Kapakçılık"' (2002) IV (1-4) Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi 186-187; Mahmut Koca, 'Yağma Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı' içinde Prof. Dr. Ömer Teoman' a 55. Yaş Günü Armağanı, C: II (Beta Yayıncılık 2002) 1483; Ezgi Cankurt, 'Yağma Suçu ve Cebir Kavramı' (2015) 1 (2) Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 128; Mustafa Duran, '5237 Sayılı Yasada Düzenlenen Yağma Suçu, Basit Yağma Suçu' [2005] (23) Adalet Dergisi 119; Yasemin Maraşlı Dinç ve Muhammet Emin Ruhi, 'Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu' (2018) 11 (2) Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 91; Mustafa Ekinci ve Sinan Esen, *Anlatımlı ve Gerekçeli Yeni Türk Ceza Kanununda Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma Dolandırıcılık Hileli ve Taksirli İflas Karşılıksız Yararlanma Belgelerinde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar* (Adalet Yayınevi 2005) 96-97; Hüseyin Eker, *Hırsızlık Suçları* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2014) 665; Osman Yaşar, Hasan Tahsin Gökcan ve Mustafa Artuç, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu 4. Cilt* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2014) 4783; Mustafa Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar* (4. Baskı, Adalet Yayınevi 2020) 314- 315; Nevzat Toroslu, *Ceza Hukuku Özel Kısım* (9. Baskı, Savaş Yayınevi 2018) 154; Zeki Hafızoğulları ve Muharrem Özen, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar* (5. Baskı, US-A Yayıncılık 2016) 363; Faruk Erem, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler C.IV* (3. Baskı, Seçkin Kitabevi 1985) 806; Faruk Erem ve Nevzat Toroslu, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (9. Baskı, Savaş Yayınevi 2003) 593; Ali Parlar ve Muzaffer Hatipoğlu, *Türk Ceza Kanunu Yorumu C.3* (2. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2008) 2271; Keskin Kaylan, 'Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları' (2013) 1 (1) Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 40-42; R. Yılmaz Yazıcıoğlu, 'Hırsızlık Suçunun Malvarlığına Karşı İşlenen Bazı Benzer Suçlardan Ayrımı' (2013) 19 (2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 762; Seyithan Öztürk ve Fidan Balcı, *Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2020) 651-652; Necati Meran, *Hırsızlık, Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar* (2. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2013) 213; Erdal Noyan, *Hırsızlık Suçları* (Adalet Yayınevi 2007) 428; Erdal Noyan, *Hırsızlık ve Yağma Suçları* (Bilge Yayınevi 2005) 303-304.

yağma suçu, tehdit (m.106) veya cebir (m.108) suçu ile hırsızlık (m.141) suçunun bir araya gelmesiyle oluşan bileşik bir suçtur¹³. Hırsızlık suçunun, yağma suçunun bir unsuru olması nedeniyle, bu suçun oluşumu bakımından TCK'nın 141. maddesi lafzında yer verilen “*yarar sağlamak maksadının*” yağma suçunun oluşumu açısından da aranması gerekir¹⁴. Böylece *örneğin*, salt zarar vermek maksadıyla tehdit kullanarak mağdura ait telefonu zorla aldıktan sonra duvara atarak parçalayan fail, telefonda yararlanma maksadıyla hareket etmediği için yağma suçu oluşmaz. Burada fail mala zarar verme suçundan sorumlu olabilir¹⁵.

Ayrıca tehdit, cebir ve hırsızlık suçları ile korunan kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı, zilyetlik ve mülkiyet hakkı, aynı zamanda yağma suçu ile korunan hukuki değerleri de oluşturmaktadır¹⁶. Yağma suçunda failin asıl amacı, malvarlığı değerini elde etmektir.

13 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 650; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 403, 421; Kaylan, (n 12) 40; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 624; Koca, *Yağma Cürümleri* (n 12) 58; Koca, ‘Yağma Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı’ (n 12) 1481-1482; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 612; Tezcan, Erdem ve Önok (n 12) 795; Yazıcıoğlu, (n 12) 766; Toroslu, (n 12) 152; Maraşlı Dinç ve Ruhi, (n 12) 89; Öztürk ve Balcı (n 12) 641; Noyan, *Hırsızlık Suçları* (n 12) 413; Noyan, *Hırsızlık ve Yağma Suçları* (n 12) 289; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 868; Ali Boyracı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu* (On İki Levha Yayıncılık 2020) 35-36; Şare, (n 10) 616.

14 Tezcan, Erdem ve Önok (n 12) 822-823; Cankurt, (n 12) 128; Parlar ve Hatipoğlu, (n 12) 2271; Erem, (n 12) 806. Ayrıca bkz. Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 647.

15 Dönmezer, (n 12) 435; Ayhan Önder, *Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar* (Filiz Kitabevi 1994) 296; Koca, ‘Hırsızlığın Bir İşleniş Şekli Olarak “Kapkaççılık”’ (n 12) 186-187; Toroslu, (n 12) 154; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 822; Artuç, (n 12) 315; Arslantürk, (n 10) 107-108. Ayrıca bkz. Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I* (n 10) 401; Erem ve Toroslu, (n 12) 593; Öztürk ve Balcı, (n 12) 652. “*Katılan ile daha önceleri ortak olarak ekmek fırını çalıştıran sanığın, 11.1.2003 günü ortaklıktan ayrıldığı, olay günü saat 00.30’da fırına gelerek kapıya tekme atıp, içeri girdiği, tanık olan işçilerin oturduğu ekmek kasasına tekme attığı ‘buranın dayısı kim’ diye bağırduğu, katılanın yakını olan tanık Y...G...’e tokat attığı, küfür edip eşyaya vurduğu, tanıklar Y... ile M...Ç...’in katilimi çağırmasına gittiği, sanığın veresiye defterini yakarak, hamur teknesinin yanında bulunan ekmek bıçağını alıp, bir iki kez kapı camına vurduğu, tanıklara ‘kendileriyle meselesinin olmadığını, sorununun katılan M...D...’le olduğunu’ söylediği ve bıçağı alarak ayrıldığı olayda; eylemin mala zarar verme ve hırsızlık suçlarını oluşturduğu, yağma suçunun yasal öğelerini taşımadığı anlaşıldığından, tebliğnamedeki bozma düşüncesi benimsenmemiştir...*” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (31.10.2006) E 2004/3633, K 2006/10444, aktaran: Artuç, (n 12) 316.

16 Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 612; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 403; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 795-796; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I* (n 10) 391-392; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 624; Koca, ‘5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Yağma Suçu’ (n 12) 2801; Bayraktar ve diğerleri, (n 10) 80-81; Öztürk ve Balcı, (n 12) 641; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 877; Boyracı, (n 13) 35-36. “*Bir başkasının kendisinin veya yakınının hayatına, vücut ve cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştirilmesinden ya da malvarlığı itibariyle büyük bir zarara uğratacağından bahisle tehdit ederek veya cebir kullanarak bir mali teslim veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılan kişinin eylemi yağma suçunu oluşturur. Malın alınması veya verilmesini temin için zilyedin üzerinde cebir ve tehdit kullanılmaktadır. Cebir ve tehdit karşısında, mağdurun başka bir seçeneğinin kalmaması ve bu durumda failin mali doğrudan alması söz konusudur. Yani mağdur mali teslim etmektedir. Bu suçla yalnızca korunan hukuki değer malvarlığı değil, aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığıdır.*” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (26.04.2016) E 2014/4873, K 2016/3979 <<https://kararname.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 07.11.2021.

Bu amacına ulaşmak için de tehdit veya cebri bir araç olarak kullanılmaktadır¹⁷. Nitekim bu suç ile esasen malvarlığı değerleri korunmak istendiği için 5237 sayılı TCK'nın "Malvarlığına Karşı Suçlar" başlıklı bölümünde düzenlenmiştir¹⁸. Yağma suçuna öğretilde "cebir veya tehdit kullanılarak yapılan hırsızlık" da denilmektedir¹⁹. Yağma suçunun hırsızlık suçunu yapısında barındıran bir bileşik suç olduğu dikkate alındığında, bu suçun oluşabilmesi için failin hırsızlık suçunda olduğu gibi yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerektiği kabul edilmelidir²⁰.

3. Yargıtay'ın Görüşü

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu döneminde, yağma suçunun düzenlendiği 495. maddede²¹ yarar sağlama maksadına açıkça yer verilmemesine rağmen, suçun oluşabilmesi için bu maksadın varlığını aramaktaydı²². Yüksek Mahkeme

17 "Yağma suçu amaç ve araç hareketlerden oluşan bir suçtur. İlk önce almayı gerçekleştirmek için araç hareketler olan cebir veya tehdit kullanılır, sonrasında bu cebir ve tehdidin etkisiyle malın alınması veya tesliminin sağlanması ile suç tamamlanır." Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (15.03.2018) E 2015/5087, K 2018/1893 <https://karararama.yargitay.gov.tr/> Erişim Tarihi 07.11.2021.

18 Dönmezer, (n 12) 428; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: 1* (n 10) s.391; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 613; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 403; Ertosun ve Taşkın, (n 10) 796; Koca ve Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 625; Koca, '5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu' (n 12) 2801; Meran, (n 12) 194; Ekinci ve Esen, (n 12) 86, 90; Öztürk ve Balci, (n 12) 640, 642; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 877; Şare, (n 11) 632-633. Erem ve Toroslu yağma suçunun, hırsızlık suçundan daha fazla cezalandırılmasını tabii bulmakla birlikte, yağma suçunun mala karşı suçlar bölümünde düzenlenmesini doğru bulmamaktadırlar. Bkz. Erem ve Toroslu, (n 12) 587. "Yağma suçu bir kişinin malını cebir veya şiddet veya tehdit kullanarak almak suretiyle oluştuğundan, unsurları itibariyle kişinin hem zilyetliğine hem de hürriyetine yönelik bir suçtur. Ancak burada kişi hürriyetine yönelen saldırı, mal aleyhine işlenen suçun gerçekleştirilmesi bakımından bir araç niteliğinde bulunduğundan, bu suç sonuç itibariyle 'mal aleyhine' işlenen bir suçtur.", Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.03.2002) E 2002/1-94, K 2002/225 <https://karararama.yargitay.gov.tr/> Erişim Tarihi 08.11.2021.

19 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 650; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 613; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 403; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: 1* (n 10) 387; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 95; Boyracı, (n 13) 52; Kaylan, (n 12) 40; Koca, '5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu' (n 12) 2802; Koca, *Yağma Cürümleri* (n 12) 58; Koca, 'Hırsızlığın Bir İşleniş Şekli Olarak "Kapkaççılık"' (n 12) 188; Koca, 'Yağma Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı' (n 12) 1482; Koca ve Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 629; Ekinci ve Esen, (n 12) 90; Eker, (n 12) 665; Yazıcıoğlu, (n 12) 763; Erem ve Toroslu, (n 12) 587; Öztürk ve Balci, (n 12) 639; Noyan, *Hırsızlık Suçları* (n 12) 414; Noyan, *Hırsızlık ve Yağma Suçları*, (n 12) 290-291; Dönmezer, (n 12) 435; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 878. Karşı görüş için bkz. Ertosun ve Taşkın, (n 10) 781; Taşkın, (n 10) 98.

20 Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 654; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 455; Önder, (n 15) 347; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 878.

21 765 sayılı mülga TCK m.495/1: "Her kim, menkul bir malın zilyedini veya cürüm mahallinde bulunan bir başkasını cebir ve şiddet kullanarak veya şahsen veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanı ile tehdit ederek o malı teslimine yahut o malın kendi tarafından zaptına karşı süküt etmeye mecbur kılarırsa on seneden yirmi seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur".

22 "TCY'nun 495 ve devam eden maddelerinde düzenlenen ve yağma (gasp) olarak tanımlanan suç; cebir ve şiddet (maddi cebir) veya tehdit (manevi cebir) kullanmak suretiyle gerçekleştirilen hırsızlık suçudur. Madde metninden anlaşılacağı gibi, taşınır bir malın faydalanmak kastı ile cebir veya şiddet veya tehdit kullanılıp alınmasıyla bu suç oluşur." Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.11.2002) E 2002/6-271, K 2002/404 <https://www.kazanci.com.tr/> Erişim Tarihi 11.11.2021.

bu görüşünü 5237 sayılı TCK döneminde de sürdürmekte ve yağma suçunun oluşumu bakımından kural olarak failin yarar sağlama maksadıyla hareket etmesini aramaktadır²³.

Yargıtay'a göre yağma suçu; "*başkasının zilyetliğindeki taşınabilir malın, zilyedin rızası olmadan faydalanmak amacıyla cebir veya tehdit kullanmak suretiyle alınmasıyla*" oluşmaktadır. Bu tanıma uygun olarak failin yağma eylemini salt genel kastla değil, faydalanma maksadıyla gerçekleştirmesi gerekmektedir. Failin, eylemini faydalanma maksadıyla gerçekleştirdiği sabit olmadığı müddetçe, yağma suçunun oluşmadığı kabul edilecektir²⁴.

Yargıtay, "*zor yoluyla hırsızlık*"²⁵ olarak da tanımladığı yağma suçunun, hırsızlık suçu ile birçok ortak unsura sahip olduğunu belirtmektedir. Genel Kurul'a göre her iki suçta da;

- Alınan taşınır bir malın olması,
- Malın bir başkasına ait olması,
- Malın rıza dışı alınarak hâkimiyet alanına sokulması ve
- Malın "*faydalanmak maksadıyla*" alınması, söz konusudur²⁶.

Hem hırsızlık hem de yağma suçu için aranan bu unsurların somut olayda gerçekleşmemesi hâlinde, cebir veya tehdit kullanılmış olsa dahi eylem yağma suçunu oluşturmayacaktır²⁷.
Örneğin, Yargıtay, mağdurun bir başkasını aramasını engellemek amacıyla cep

23 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (25.02.2014) E 2013/678, K 2014/98; (20.05.2014) E 2013/617, K 2014/271 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 11.11.2021.

24 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (11.10.2016) E 2016/331, K 2016/352 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 11.11.2021.

25 "*Yağma; başkasının zilyetliğindeki taşınabilir malın, zilyedin rızası olmadan faydalanmak amacıyla cebir ve tehdit kullanmak suretiyle alınması olduğundan 'zor yoluyla hırsızlık' bir kişiye karşı kullanılan icbar araçlarıyla haksız bir menfaat elde etme şeklinde tanımlanmıştır.*" Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (02.11.2017) E 2015/8292, K 2017/4019 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 12.11.2021; "*Yağma suçu, cebir, şiddet veya tehditle işlenen bir nevi hırsızlık suçudur.*" Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (13.02.1964) E 1964/778, K 1964/710 aktaran: Dönmezer, (n 13) 429. Ayrıca bkz. Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (11.10.2016) E 2016/331, K 2016/352; (25.02.2014) E 2013/678, K 2014/98 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 12.11.2021.

26 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.11.2002) E 2002/6-271, K 2002/404 < <https://www.kazanci.com.tr/>> Erişim Tarihi 12.11.2021.

27 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.11.2002) E 2002/6-271, K 2002/404 < <https://www.kazanci.com.tr/>> Erişim Tarihi 12.11.2021.

telefonunu zorla alan sanıkların yararlanma maksadıyla hareket etmedikleri gerekçesiyle yağma suçundan beraat kararı veren yerel mahkeme kararını onamıştır²⁸.

B. Alman ve Avusturya Hukukunda

Alman Hukukunda yağma suçu (*Raub*) Alman Ceza Kanunu'nun 249. maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre; “(1) Her kim, bir başkasını cebir kullanmak veya vücut bütünlüğü veya yaşamına yönelik hâlihazırda mevcut bir tehlike ile tehdit etmek suretiyle, başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya üçüncü bir kişiye hukuka aykırı olarak mal edindirmek maksadıyla alırsa, bir yıldan az olmamak üzere hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Daha hafif hâllerde altı aydan beş yıla kadar hapis cezasına hükümlenir”.

Alman Hukukunda yağmanın, “zorlama” (*die Nötigung*, m.240) ve “hırsızlık” (*der Diebstahl*, m.242) olmak üzere iki farklı unsurdan meydana gelen bağımsız bir suç olduğu görüşü hâkimdir²⁹. Bununla birlikte, Türk Ceza Kanunu'ndan farklı olarak,

28 “Bir başkasının kendisinin veya yakınının hayatına, vücut ve cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden ya da mal varlığı itibariyle büyük bir zarara uğratacağından bahisle tehdit ederek veya cebir kullanılarak bir malı teslim veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılan kişinin eylemi yağma suçunu oluşturur. Manevi unsur mal edinme, faydalanma kastıdır. Cebir, tehdit (şiddet) maldan faydalanmak için değilse, yani başka maksat için kullanılmış ise yağma suçu oluşmaz.” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (06.11.2014) E 2013/8640, K 2014/19715 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 13.11.2021; aynı yönde bkz. Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (31.03.2015) E 2013/1833, K 2015/39120 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 13.11.2021. Yağma suçunda yarar sağlama maksadının arandığı diğer kararlar için bkz. Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (19.11.2014) E 2012/12781, K 2014/20530; (26.10.2015) E 2015/3399, K 2015/44198; (26.04.2016) E 2014/4873, K 2016/3979; (02.11.2017) E 2015/8292, K 2017/4019; (05.02.2018) E 2017/3605, K 2018/1106 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 13.11.2021. Ancak, aynı Ceza Dairesinin yağma suçunun oluşabilmesi için genel kastı yeterli gördüğü kararı da bulunmaktadır: “Sanık ...'in akrabası olan ... ile birlikte yanlarında ..., ... ve ... olduğu halde kullanmakta olduğu ... plakalı ... marka araç ile ... mahallesi ... üzerinde seyir halinde iken katılan ...'in kullanmakta olduğu plakasız ... marka otomobili ile sanık ...'i solladığı ve sollamadan sonra önlerine geçtiğinde, sanık ...'in otosuyla ... otosuna çarptığı, çarpışmadan sonra katılan ... aracındaki hasara bakmak için durup indiği, bu sırada sanık ... da durup araçtan inerek ... üzerine yürüyüp 'ne oldu bir şey mi var, aracına el koyuyoruz' dediği, sanık ... da araçtan inerek ... yumruk attığı, ... da ... yumrukladığı, bilahare ... ve ... birlikte ... tekme tokat dövdükleri, ... yere düşmesi üzerine çalışan vaziyette bulunan aracına sanıklar ... ve ... binerek olay yerinden ayrıldıkları, katılan ...'in cep telefonuyla polis imdat telefonunu saat 21:30 sularında aradığı ve telefondaki görevlilerin kendisini ... .. yönlendirdikleri, katılan ... bulduğu bir taksiyi karakola doğru gittiği sırada sanıklar ... ve ... aracı geri getirmeleri şeklinde gelişen eylemde; yağma suçu genel kastla işlenen bir suç olduğundan, sanık ...'in aracına 'el koyuyoruz', demek suretiyle aracı götürmeleri dikkate alındığında, sanıkların üzerine atılı suçun yağma suçu olduğu, gözetilmeden yerinde ve yeterli olmayan gerekçe ile yazılı şekilde karar verilmesi ...bozmayı gerektirmiştir...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (28.03.2016) E 2013/26663, K 2016/2259 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 13.11.2021.

29 Albin Eser ve Nikolaus Bosch, *Strafgesetzbuch Kommentar*, Editör: Adolf Schönte ve Horst Schröder, (29. Baskı, Verlag C.H.Beck 2014) § 249 kn.1; Hans Kudlich, *StGB, Strafgesetzbuch Kommentar*, Editör: Helmut Satzger, Wilhelm Schluckebier ve Gunter Widmaier, (2. Baskı, Carl Heymanns Verlag 2014) § 249 kn.1; Hans-Joachim Rudolph ve Jürgen Wolter, *Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch Cilt V*, Editör: Hans-Joachim Rudolph ve Jürgen Wolter, (8. Baskı, Carl Heymanns Verlag 2013) § 249 kn.2.

Alman Ceza Kanunu'nda zincirleme ve bileşik suça ilişkin kanuni bir düzenleme yer almadığından, hırsızlık suçu (m.242) ile yağma suçu (m.249) arasında görünüşte içtima ilişkisi bulunduğu ve yağma suçunun hırsızlık suçuna göre özel hüküm (*lex specialis*) teşkil ettiği kabul edilmektedir³⁰. Dolayısıyla somut olayda yağma suçunun oluşması hâlinde, genel hüküm niteliğinde olan hırsızlık suçuna ilişkin hükümler uygulanmayacaktır³¹.

Yağma suçunun zorlama ve hırsızlıktan oluşan ikili yapısı nedeniyle, manevi unsuru oluşturan kastın da iki yönü bulunduğu; buna göre, failin, hem taşınır bir malı hak sahibinin rızası hilafına almaya hem de zorlamaya yönelik kastla hareket etmesi gerektiği kabul edilmektedir³². Suçun, zorlama, başkasına ait taşınır bir malı alma ve nedensellik gibi unsurları yönünden olası kastın varlığı yeterli görülmeyle birlikte³³; failin bu suçu aynı zamanda kendisine veya üçüncü bir kişiye “mal edindirmek maksadıyla” (*die Zueignungsabsicht*) işlemesi aranmaktadır. Zira hem hırsızlık hem de yağma suçlarına ilişkin kanuni tipte “maksat” unsuruna madde lafzında açıkça yer verilmiştir³⁴.

Alman Hukukunda, “mal edindirme maksadı” (*die Zueignungsabsicht*); hak sahibinin devre dışı bırakılarak mal üzerinde sahiplik benzeri hâkimiyetin haksız olarak ele geçirilmesi şeklinde tarif edilmektedir³⁵. Bu maksadın varlığı, objektif açıdan mal üzerinde fiili hâkimiyeti, sübjektif açıdan ise sahiplik benzeri hâkimiyet isteğini gerektirmektedir³⁶. Suçun oluşumu için, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin daimî olarak sonlandırılması (*die Enteignung*) ve karşılığında, failin hak sahibi pozisyonunu, yani mal üzerinde hâkimiyeti en azından geçici süreyle elde etmesi (*die*

30 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (07.07.1965) 2 StR 64/65 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 16.11.2021. Eser ve Bosch, (n 29) § 249 kn.13; Kudlich, (n 29) § 149 kn.26; Rudolphi ve Wolter, (n 29) § 249 kn.31.

31 “Yağma suçu, ağır (nitelikli) hırsızlık değil, aksine Kanunda yapısı itibarıyla hırsızlık suçuna karşı bağımsız ve kendine özgü bir malvarlığına yönelik suç olarak düzenlenmiştir” Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (22.03.1968) 4 StR 53/68 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 16.11.2021.

32 Thomas Fischer, *Strafgesetzbuch und Nebengesetze* (55. Baskı, Verlag C. H. Beck 2008) § 249 kn.18-20.

33 Eser ve Bosch, (n 29) § 249 kn.9; Kudlich, (n 29) § 149 kn.16; Rudolphi ve Wolter, (n 29) § 249 kn.31.

34 Hırsızlık suçu (*Diebstahl*) Kanununun 242. maddesinde; “(1) Her kim, bir başkasına ait taşınır bir mal kendisine veya üçüncü bir kişiye hukuka aykırı olarak mal edindirmek maksadıyla alırsa, beş yıla kadar hapis cezası veya adli para cezası ile cezalandırılır. (2) Suça teşebbüs cezalandırılır” şeklinde düzenlenmiştir.

35 Volker Krey, Uwe Hellmann ve Manfred Heinrich, *Strafrecht Besonderer Teil*, Band II, Vermögensdelikte (16. Baskı, Kohlhammer Verlag 2012) 28.

36 Fischer, (n 32) § 242 kn.33.

Aneignung) aranmaktadır³⁷. Yağma suçunda mal edindirme maksadı, failin mal üzerinde hak sahibinin hâkimiyetini sonlandırdığı anda var olmalıdır³⁸.

Kıta Avrupası Hukuk Sisteminin benimsendiği diğer bir ülke olan Avusturya’da yağma suçu (*der Raub*) Ceza Kanunu’nun 142. maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre; “(1) Her kim, bir başkasını cebir kullanmak veya vücut bütünlüğü veya yaşamına yönelik hâlihazırda mevcut bir tehlike ile tehdit etmek suretiyle, başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya bir üçüncü kişiye mal edindirerek hukuka aykırı olarak zenginleşmek kastıyla alır veya gasp ederse, bir yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Her kim, yağma suçunu önemli derecede bir cebir uygulamaksızın değeri az olan bir mala yönelik işlerse, failin yalnızca önemsiz sonuçlar doğurması ve nitelikli yağmanın (m.143) söz konusu olmaması hâlinde, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası veya üçyüztümüş güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır”.

Avusturya Hukukunda yağma suçunun, yapısı itibarıyla “zorlama” (m.105) ve “hırsızlık” (m.127)³⁹ suçlarının özel hâlini oluşturan bağımsız bir suç olduğu kabul edilmektedir⁴⁰. Suçun konusuna ilişkin koşullar, hırsızlık suçuna ilişkin koşulların tamamıyla örtüşmektedir⁴¹.

Alman Hukukunda olduğu gibi, Avusturya Hukukunda da yağma suçunun oluşumu için genel kastın varlığı yeterli değildir. Madde lafzında açıkça ifade edildiği üzere, failin, suçun tüm maddi unsurlarına yönelik kasten hareket etmesi ve ayrıca mal edindirmek suretiyle hukuka aykırı olarak zenginleşme kastına (*der Bereicherungsvorsatz*) sahip olması gerekir⁴². Failin zenginleşmek kastına sahip olmaksızın eylemi gerçekleştirmesi hâlinde yağma suçu da oluşmaz. Zenginleşme kastı failin mal üzerinde hak sahibinin hâkimiyetini sonlandırdığı anda (*die Wegnahme*) var olmalıdır⁴³.

37 Ibid § 242 kn.33a.

38 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (12.01.2021) 4 StR 501/20 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 20.11.2021.

39 Hırsızlık suçu (*Diebstahl*) Kanununun 127. maddesinde; “Her kim, bir başkasına ait taşınır bir malı kendisine veya bir üçüncü kişiye mal edindirerek hukuka aykırı olarak zenginleşmek kastıyla alırsa, beş aya kadar hapis cezası veya üçyüztümüş güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır” şeklinde düzenlenmiştir.

40 Helmut Fuchs ve Susanne Reindl-Krauskopf, *Strafrecht Besonderer Teil I*, Delikte gegen den Einzelnen (3.Baskı, 2009) 127-128.

41 Ibid 128.

42 Ibid 128; Christian Bertel ve Klaus Schwaighofer, *Österreichisches Strafrecht Besonderer Teil I* (11. Baskı, Springer Verlag 2010) 239.

43 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 191; Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 121.

C. Görüşümüz

Bir suçun manevi tipikliğe ilişkin unsurlarının belirlenebilmesi için öncelikle ilgili suçu düzenleyen kanuni tanımın incelenmesi gerekir. Suçun kanuni tanımında *örneğin* soykırım, göçmen kaçakçılığı veya hırsızlık suçunda olduğu gibi belirli bir saik veya amaç (maksat) unsuruna yer verilmişse esasen bu tür suçların genel kast ile işlenemeyeceği hususunda bir şüphe yoktur.

Yağma suçunun düzenlendiği TCK m.148 hükmü lafzında ise failde aranması gereken özel bir saik veya maksat (amaç) unsuruna açıkça yer verilmemiştir. Dolayısıyla madde lafzından hareketle, yağma suçunun oluşumu için maksat unsurunun aranmaması gerektiği, suçun genel kastla da işlenebilmesinin mümkün olduğu söylenebilir. Buna göre, failin, mağduru cebir veya tehdit kullanmak suretiyle taşınır bir malı teslimine veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılmasıyla yağma suçu tamamlanmış olacak, failde yarar sağlama maksadının bulunup bulunmaması ise suçun oluşumu bakımından bir önem arz etmeyecektir.

Kanaatimizce, manevi unsurun tespiti açısından kanuni tanım öncelikli dayanak noktasını oluşturmakla birlikte tek başına belirleyici olmayabilir. Bu tespit yapılırken ilgili suç tipinin tüm özellikleri göz önüne alınmalıdır⁴⁴. Gerçekten de kanun koyucu hırsızlık suçu açısından yarar sağlama maksadını açıkça aramıştır. Hırsızlık suçu ise yağma suçunun yapısal bir unsuru olarak kabul edildiğinden hırsızlık suçu oluşmaksızın yağma suçunun varlığından söz etmek de mümkün olmayacaktır⁴⁵. Nitekim Yargıtay bir kararında “*Cebir, şiddet ve tehdit kullanılmaksızın gerçekleştirilen hırsızlık eylemleri*

44 Yargıtay Ceza Genel Kurulu kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu ile ilgili bir kararında “*Özgürlüğü sınırlama suçunun manevi unsuru ise, failin, mağduru kişisel özgürlüğünden yoksun bırakmaya yönelik hareketleri gerçekleştirmeyi istemesini ve bilmesini içeren genel kasttır. Yasanın metninden ve ruhundan da anlaşılacağı üzere, suçun basit halinin oluşumu için özel kast (saik) aranmaz.*” şeklinde bir değerlendirmede bulunmuştur. Bkz. Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (23.01.2007) E 2006/8-275, K 2007/9 < <https://www.kazanci.com.tr/> Erişim Tarihi 23.11.2021. Dolayısıyla, Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun da “*Yasanın metninden ve ruhundan da anlaşılacağı üzere*” şeklindeki açıklamasıyla özel kastın varlığının tespitinde kanuni lafzı tek başına ölçüt almadığı, ayrıca ilgili suçun *ratio legis*’ini de dikkate aldığı görülmektedir. Yine Yargıtay 20. Ceza Dairesi suçun kanuni tanımında açıkça maksat veya saik unsuruna yer verilmemiş olmasına rağmen 5237 sayılı TCK’nın 190/1. maddesinde düzenlenen uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçunun özel kastla işlenebileceğine karar vermiştir. Bkz. Yargıtay 20. Ceza Dairesi, (05.02.2019) E 2018/1286, K 2019/692 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 23.11.2021. Öğretide ise görüş birliği bulunmamaktadır. Bazı yazarlar, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçunun oluşması için genel kastı yeterli görürken, diğer yazarlar ise özel kastı aramaktadır. Bkz. Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 1011-1012.

45 Dönmez, (n 12) 435; Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 404; Koca, ‘Yağma Cürmünün Kimi Suçlardan Ayırımı’ (n 12) 1482; Önder, (n 15) 343; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 613; Yazıcıoğlu, (n 12) 763; İkinci ve Esen, (n 12) 89. Ayrıca bkz. Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 647.

*gasp suçunu oluşturmayacağı gibi eylemde hırsızlık suçunun unsurlarından birisinin bulunmaması halinde cebir, şiddet ve tehdit kullanılmış olsa dahi eylem gasp suçunu oluşturmayacaktır*⁴⁶ şeklindeki açıklamasıyla aynı sonuca işaret etmiştir. Yağma suçunun hırsızlık suçunu yapısında barındıran bir bileşik suç olması karşısında, bu suçun oluşabilmesi için failin hırsızlık suçunda olduğu gibi yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerektiğini düşünmekteyiz⁴⁷.

Elbette, Alman ve Avusturya Ceza Kanunu örneklerinde olduğu gibi, suçun manevi unsurunu oluşturan maksada madde lafzında açıkça yer verilmesinin daha isabetli olduğu şüphesizdir. Bu şekilde, hem söz konusu eksikliğin kanunilik ilkesi bakımından doğurduğu sakıncalar giderilmiş hem de suçun konusu ve manevi unsuru daha net bir şekilde ortaya konulmuş olacaktır.

II. Yağma Suçunda Yarar Sağlama Maksadının Kapsamı

A. Genel Olarak

Yağma suçunun oluşabilmesi için failin yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi arandığı takdirde, suçun tatbik alanının belirlenebilmesi açısından soyut ve geniş bir anlamı olan “yarar” kavramının kapsamının ortaya konulması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Nitekim öğretide konu ile ilgili çeşitli görüşler ileri sürülmüş, uygulamada da bu maksadın kapsamına nelerin dâhil olduğu belirtilmek suretiyle somutlaştırılma yoluna gidilmiştir.

46 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.11.2002) E 2002/6-271, K 2002/404 < <https://www.kazanci.com.tr/> Erişim Tarihi 24.11.2021.

47 Savunduğumuz bu görüş Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun bir kararında şu şekilde dile getirilmiştir: “*Hırsızlık suçunun temel şeklini düzenleyen TCK'nın 141 maddesinin gerek metninde gerekse gerekçesinde; hırsızlık suçunun manevi unsurunun yararlanma kastı olduğu çok net bir şekilde vurgulanmış, gerek öğretide, gerekse uygulamada bu hususta herhangi bir duraksama yaşanmamıştır. Hatta yağma suçunda dahi faydalanma kastından açıkça bahsedilmemesine karşın, uygulamada yağma suçunun hırsızlık suçu ile maddi ya da manevi cebirin birleşmesinden oluşan mürekkep bir suç olmasından yola çıkılarak gerek Yüksek 6. Ceza Dairesi, gerekse Yüksek Ceza Genel Kurulu tarafından yağma suçunun oluşması için faydalanma kastının bulunması gerektiği çok net bir şekilde vurgulanmıştır.*” Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (17.03.2020) E 2020/16, K 2020/181 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 24.11.2021. Birtek ise yağma suçunun her durumda hırsızlık suçunun unsurlarını bünyesinde barındıran bileşik bir suç olmadığı görüşündedir. Bkz. Birtek, (n 12) 675. Noyan'a göre “*Kanunun 148. maddesinde yararlanmak kastından söz edilmediğine göre, bir malın zilyedinden hangi amaçla olursa olsun cebir veya tehditle alınmasının yağma suçunu oluşturduğu söylenebilir. Buna karşılık, yağmanın hırsızlığın nitelikli şekli olduğu ve dolayısıyla hırsızlıkta aranan yararlanmak kastının yağmada da aranmasının bunun doğal sonucu olduğu ileri sürülecektir.*” Bkz. Noyan, *Hırsızlık ve Yağma Suçları* (n 12) 304. Bu görüşe katılmadığımızı belirtmek isteriz. Çünkü hırsızlık suçunda bulunması gereken yarar sağlama maksadının yağma suçu bakımından da aranmasının sebebi, yağma suçunun hırsızlık suçunun nitelikli hâlini oluşturması değil, hırsızlık suçunun yağma suçunun bir unsurunu oluşturmasıdır. 5237 sayılı TCK'da yağma suçu, hırsızlık suçundan bağımsız bir suç olarak düzenlenmiş olup hırsızlık suçunun nitelikli hâli değildir. Aynı yönde bkz. Gökçen ve Şenerdoğan, (n 12) 403; Yazıcıoğlu, (n 12) 763; Cankurt, (n 12) 102; Koca, ‘5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Yağma Suçu’ (n 12) 2801; Koca, *Yağma Cürümleri* (n 12) 59; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 795; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I* (n 10) 387; Artuk ve diğerleri, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 613; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 868, 878.

B. Türk Hukukunda

1. Öğreti Görüşleri

a. Maksada Konu Yararın Maddi veya Manevi Nitelikte Olabileceğini Kabul Eden Görüş

Bugün öğretide ağırlıklı görüşe göre, yağma suçu açısından maksada konu yarar geniş yorumlanmalı ve suçla maddi (ekonomik) bir fayda elde edilmesinin yanı sıra, failin elde etmeyi umduğu veya elde ettiği her türlü avantaj, manevi tatmin, hazzın da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir⁴⁸.

Bu görüş taraftarı bazı yazarlar, yarar sağlama maksadını, aynı zamanda “*sahiplenme maksadı*” olarak da nitelendirmektedir. Nitekim *Tezcan, Erdem ve Önok*, yarar sağlama maksadının, “sahiplenme maksadı” şeklinde anlaşılması gerektiğini ve bu maksatla kastedilenin mülkiyet hakkının kişiye sağladığı “*maldan istediği şekilde faydalanma imkânını*” elde etmek olduğunu belirtmektedirler⁴⁹. Bu görüşün bir sonucu olarak, yalnızca kullanmak maksadıyla malın alınması hâlinde yağma suçu oluşmayacaktır. *Örneğin*, gezinmek amacıyla mağdurdan zorla aracının anahtarının alınması hâlinde yağma suçu değil, cebir ve hırsızlık suçları meydana gelecektir⁵⁰. Benzer şekilde, *Taneri ve Kamışlı*, yağma suçunda kullanma hırsızlığının düzenlendiği TCK m.146 benzeri bir düzenleme olmadığından failin malı kullanmak amacıyla alması hâlinde yağma suçunun oluşmayacağı, bu durumda failin cebir veya tehdit ile hırsızlık suçlarından ayrı ayrı cezalandırılacağı görüşündedirler⁵¹.

Aksi görüşte olan yazarlardan *Dönmezer* de yararlanma kastını, failin alınan malda malikin sahip olduğu tüm imkânları kullanabilme arzu ve iradesi şeklinde tanımlamaktadır. Ancak yazara göre, maldan yararlanmanın geçici nitelikte olması da mümkündür. *Örneğin*, suç işleyen kişinin yoldan geçen bir arabayı silah zoruyla durdurarak şoförden kendisini oradan uzaklaştırmasını istemesi olayında yağma suçu oluşur. Dolayısıyla suçun varlığı için failin mutlaka sahiplenme maksadıyla hareket etmesi gerekli olmayıp kullanmak maksadıyla başkasına ait malı zorla alması yeterlidir⁵². Benzer şekilde *Erem ve Toroslu* yarar sağlama maksadını geniş yorumlamakta ve failde maldan sürekli

48 Dönmezer, (n 12) 368-369, 435. Benzer görüş için bkz. Meran, (n 12) 40, 213. Antolisei, İtalyan Hukukunda menfaat (yarar) kavramının geniş bir şekilde anlaşıldığını, maddi faydanın yanı sıra memnuniyet veya zevk gibi manevi nitelikteki yararların da menfaat sayılacağını belirtmektedir. Bkz. Francesco Antolisei, ‘Genel Olarak Mameleke Karşı İşlenen Suçlar’ (çeviren: Uğur Alacakaptan), (1962) 19 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 78-79.

49 Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 785-786, 823.

50 Ibid 813.

51 Taneri ve Kamışlı, (n 10) 886.

52 Dönmezer, (n 12) 435.

olarak yararlanma amacı bulunmasının şart olmadığı, failin kullandıktan sonra iade etmek maksadıyla malı zorla alması durumunda yağma suçunun oluşacağı görüşündedirler⁵³. *Ekinci ve Esen*'e göre de yarar sağlama maksadından, suçun konusunu oluşturan malın sahibine ya da zilyedine sağlamış olduğu haklar anlaşılmalıdır. Ancak bu maksat, sahiplenme amacıyla eş değer değildir ve failin malı geçici bir süre kullanmak amacıyla alması hâllerinde de yağma suçu oluşur⁵⁴.

Görüleceği üzere, yağma suçunun oluşumu bakımından failde ayrıca sahiplenme maksadını aramayan görüş, maldan sürekli olarak yararlanma amacını da aramamaktadır. Dolayısıyla, failin, kullandıktan sonra iade etmek maksadıyla malı zorla alması durumunda da yağma suçu oluşacaktır⁵⁵.

b. Maksada Konu Yararın Yalnızca Maddi Nitelikte Olabileceğini Kabul Eden Görüş

Öğretide bir diğer görüş, yağma suçunda maksada konu yararı dar yorumlayarak maddi yarar sağlama ile sınırlandırmaktadır. Buna göre, *örneğin*, failin kıskançlık, haz alma, şaka, intikam alma veya tatmin olma gibi manevi bir yarar sağlamak maksadıyla hareket ettiği durumlarda yağma suçu oluşmayacaktır.⁵⁶ Bu görüşe göre, failin maddi yarar sağlama maksadıyla hareket etmiş olması yeterli olup bu amacına ulaşması şart değildir. Ayrıca, yağma suçunun oluşumu için failin mutlaka sahiplenme maksadıyla hareket etmesi de zorunlu değildir. Faydalanma amacının geçici olması ya da kullanma biçiminde tezahür etmesi veya malın iade edilmek maksadıyla alınması durumlarında da suç oluşur⁵⁷.

2. Yargıtay'ın Görüşü

Yargıtay'a göre yağma suçu açısından maksada konu yarar, yalnızca maddi nitelikte olmayıp kendini tatmin etme veya mağdurun malı kullanmasını engelleme gibi *manevi nitelikteki faydalanmaları* da kapsamaktadır⁵⁸.

53 Erem ve Toroslu, (n 12) 593.

54 Ekinci ve Esen, (n 12) 14-15, 96-97.

55 Erem ve Toroslu, (n 12) 593.

56 Birtek, (n 12) 703-704.

57 Ibid 697.

58 “*Sanığın olay tarihinde yakınana ait otomobili uçurumdan aşağıya atacağı tehdidi ile cep telefonunu ve parasını rızası dışında aldığı, bilahare onu olay yerinde bırakarak otomobil ile uzaklaştığı açıktır. Sanığın bu eyleminde kullandığı tehdit, yakınanı malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanını içerdiğinden, yağma suçunun oluşması için yeterlidir. Sanık, her ne kadar olay sonrasında otomobili yakınana iade etmişse de aracın ruhsatını, cep telefonu ve parayı iade etmediği gibi, ‘arabanın ruhsatı ben de, cep telefonun da ben de’ demek suretiyle bunları aldığını da vurgulamıştır. Bu eşyanın olay sonrasında sanığın üzerinde yakalandığı da açıktır. O halde bunları yalnızca yakınana zarar vermek amacı ile aldığından söz etmeye olanak yoktur. Sanık, Yerel Mahkemece de kabul edildiği gibi, kendisini tatmin etme amacıyla bu eşyayı almakla, artık faydalanma kastı da gerçekleşmiştir.”* Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.11.2002), E 2002/6-271, K 2002/404 < <https://www.kazanci.com.tr/> Erişim Tarihi 29.11.2021.

Ayrıca Yargıtay, yağma suçunun oluşması için suça konu malın sahiplenme kastıyla alınmasının gerekmediği görüşündedir⁵⁹. Dolayısıyla, geçici bir süre kullanılmak ve iade edilmek amacıyla cebir veya tehditle bir malın alınması durumunda da yarar sağlama maksadı ve böylelikle yağma suçu gerçekleşir⁶⁰.

Özellikle son dönemde failin, arama kaydı, mesaj, fotoğraf, video vb. gibi verilere bakmak, bunları elde etmek veya yok etmek veya mağdurun iletişim kurmasını engellemek gibi amaçlarla, mağdurdan cep telefonunu veya diğer bir bilişim cihazını cebir veya tehdit kullanarak geçici süreyle alması halinde yağma suçunun oluşup oluşmayacağı, diğer bir deyişle bu tür eylemlerde failin takip ettiği amacın yarar sağlama maksadı kapsamında mütalaa edilip edilemeyeceği tartışmalı bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

Konuya ilişkin Yargıtay'ın, benzer olaylarda farklı sonuçlara ulaştığı kararlarına rastlanmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulu 2016 tarihli bir kararda failin, kendisini aldattığını düşünerek telefon kayıtlarına bakmak için cebir ve tehdit kullanarak mağdurdan cep telefonunu zorla aldığı ve ardından iade ettiği olayda yağma suçunun oluşmadığı sonucuna varmıştır⁶¹. Buna karşın Genel Kurul 2019 tarihli bir diğer kararında, fotoğrafları silmek amacıyla cebir ve tehdit yoluyla mağdurdan cep telefonunu alıp daha sonra iade

59 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (07.11.2019) E 2017/331, K 2019/649 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 29.11.2021.

60 “Dosyaya, oluşa ve delillere göre: Sanık ile mağdur B... arasında eskiden beri devam eden ve çeşitli nedenlerden kaynaklanan husumet bulunduğu, olay günü B...’nin kahve önünde oturduğunu tespit eden sanığın tam otomatik Rus’lusu denilen ve 200-300 metrede etkili olan silahla 66.70 metre mesafeden yayılım ateşine tuttuğu, ancak isabet vaki olmadığı; bu olaydan sonra sanığın mağdur Y...’in dükkânına giderek silah tehdidi ile arabasının anahtarını alarak yine silah tehdidi ile A...’i kullanması için arabanın içine soktuğu ve böylece araba ile hareket ederek U... İlçesi dışında yol kenarında arabadan inmek suretiyle olay yerinden uzaklaştığı, 20 dakika kadar sonra A...’in arabayı geri getirdiği anlaşılmaktadır... Yerel mahkeme kararında da değinildiği gibi, olay yerinden kaçmak için sanığın bu şekilde hareket etmesi ve otoryu geçici olarak elde etmesi gasp suçunun oluşmasına engel değildir... Yargıtay’ın yerleşmiş içtihadına göre, hırsızlık suçunda olduğu gibi sahibinin rızası olmadan veya cebir-şiddet ve tehdit ile bir şeyin kullanma maksadı ile alınması ve iadesi hallerinde de cürmün oluştuğu kabul edilmektedir.” Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (14.12.1981) E 1981/1-345, K 1981/424 <<https://www.kazanci.com.tr/>> Erişim Tarihi 30.11.2021.

61 “Sanığın olay tarihinde, iki yıldır birlikte olduğu mağdurenin başka bir kişiyle ilişkisi olduğunu düşünerek evine gidip yanında bulunan silahı mağdureye doğrularak tehdit ettiği, silahın kabzasıyla mağdureye vurduğu, mağdurenin elinde bulunan telefonu arama kayıtlarına bakmak amacıyla zorla aldıktan yaklaşık 20 gün sonra iade ettiği olayda, olay yerine gelen sanığın mağdureye “evde kim var o...” demesi, telefonu arama kayıtlarına bakmak için alması, kullanmadan mağdureye iade etmesi gözetildiğinde, ekonomik durumu iyi olan ve yaklaşık bir yıldır mağdureyle birlikte olan sanığın, mağdurenin başka bir kişiyle ilişkisi olup olmadığını öğrenmek için telefonunu aldığı anlaşılmakta olup sanığın faydalanmak amacıyla telefonu aldığı sabit olmadığından, üzerine atılı yağma suçunun unsurları itibarıyla oluşmadığı, ancak sanığın mağdura karşı gerçekleştirdiği eylemlerin silahla tehdit ve kasten yaralama suçlarını oluşturabileceğinin kabulü gerekmektedir” Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (26.01.2016) E 2015/709, K 2016/33 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 04.12.2021. Bu kararda 13 Ceza Genel Kurulu üyesi, somut olayda yağma suçunun unsurlarının gerçekleştiği gerekçesiyle karşı oy kullanmıştır.

Bununla birlikte, benzer bir olaya ilişkin Yargıtay 6. Ceza Dairesi 2017 tarihinde yağma suçundan hüküm kuran yerel mahkeme kararını hukuka aykırı bularak bozmuştur⁶⁴. Aynı Daire bir diğer kararında da, mağdurun kardeşine (sanığın yanına geleceğini haber vermek için) mesaj çekmesini engellemek amacıyla cep telefonunu zorla alan ve sonrasında telefonu kolluk kuvvetlerine iade eden sanık hakkında yerel mahkeme tarafından yağma suçunu işlediğinden bahisle verilen hükmü hukuka aykırı bularak bozmuştur⁶⁵.

Belirtmek gerekir ki, Yargıtay 6. Ceza Dairesi'nin konuya ilişkin kararları da istikrarlı değildir. Nitekim Daire, sanığın, nişanlısına mesaj attığını düşündüğü mağduru tokatlayarak cep telefonunu zorla alıp mesajları kontrol ettiği ve mağdura “*nişanlıma mesaj atanı bulana kadar cep telefonunun bende kalacak*” dediği olayda yağma suçunun oluştuğuna kanaat getirmiştir⁶⁶. Benzer şekilde Daire, evli olan sanığın, bir

64 “Sanık ile mağdur arasında duygusal boyutta arkadaşlık ilişkisi bulunduğu ve olay tarihinden önce de aileler arasında sözlendikleri, aralarındaki bir kısım anlaşmazlıkları konuşmak üzere olay tarihinde saat 12:30-13:00 sularında parkta buluştukları, müşteki ...'in aralarındaki ilişkiyi bitirmek istediğini söylemesi üzerine tartışmaya başladıkları, sanık ...'in müştekiden telefonunu istediği, olumsuz yanıt alması üzerine müştekinin sağ kolunu bükerek 'bu telefonu bana vermezsen seni döverim', 'eğer arkadaşların ile bir daha görüşürsen seni öldürürüm', 'başka kişilerle görüşüyorsun' diyerek mağdurun telefonunu zorla aldığı, ardından mağdurun telefonu ile tanıkları aradığı ... Hal böyle olunca; Sanığın savunması, tanık beyanları ve dosyaya yansıyan deliller birlikte düşünüldüğünde, ayrıca mağdura ait suçta konu cep telefonu ile olay saatinden sonra bir başka hat ile kullanılıp kullanılmadığı, bunun sanık ile bir bağdaşının olup olmadığı resen araştırılıp, sonucuna göre delillerin bir bütün halinde takdiri gerektiği düşünülmeyen eksik soruşturma ile yetinilip, sanığın mal edinme kastının hangi delillere dayanarak benimsendiği de denetime olanak verecek şekilde karar yerinde gösterilip, tartışılmadan genel geçişli ifadeler kullanılarak yerinde ve yeterli olmayan gerekçe ile yazılı şekilde hüküm kurulması...bozmayı gerektirmiş...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (13.11.2017) E 2014/9537, K 2017/4681 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 04.12.2021.

65 “Sanık M... 'un işvereni olduğu katılan ... ve onun kardeşi katılan K... 'e, daha önceki bir tarihte 250 TL borç para verdiğinin sabit olduğu, ancak belli bir vadeye bağlanmayan borcunu da ödemeyen katılan ..., çevreye olan borçları hususunda doğruyu söylememesi nedeniyle sanık ile arasının açıldığı, olay günü de bir mazeret göstermeden işyerine gelmeyen katılana kendi cep telefonundan ulaşamayan sanık ..., önce katılan ... ile buluştuğu, ... de ağabeyi olan ... evde olabileceğini söylemesi üzerine birlikte katılanların evlerine doğru yürüdükleri sırada, ... cep telefonundan gizlice mesaj çekip katılan ... uyardığını gören sanık ..., katılan ... elinden telefonu çekip aldığı, katılan telefonunu geri istemesine karşın vermediği, sanığın kendi numarasını görüp açmayan ... kardeşi ... telefonundan arayıp ona ulaşmak istediği, ... ait olan telefonla arayan sanığın katılan ... ulaştığı, daha sonra şikayet üzerine yakalanan sanığın telefonu çalışanları aracılığıyla kolluk kuvvetlerine teslim ettiği olayda, olay anındaki tüm koşullar ile sanığın sarf ettiği sözcükler ve/veya hareketler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, suç tarihinden önce ekonomik olarak geliri bulunan ve sabıksız olan sanığın yanında ücretli çalıştığı katılan ... kardeşi olan mağduru hiçbir şey söylemeden mesaj çekmesini engellemek ve katılan ... ulaşmak için elindeki telefonu çekip almak eylemlerinin, yağma kastı ile yapıldığını gösteren deliller karar yerinde açıklanıp tartışılmadan, suçun hukuki vasfında yanılığ ile yerinde ve yeterli olmayan gerekçeyle yazılı şekilde uygulama yapılması... bozmayı gerektirmiş...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (25.05.2015) E 2015/1001, K 2015/40834 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 04.12.2021.

66 “Oluş ve dosya içeriğine göre, sanığın, kız arkadaşına mesaj attığını iddia ettiği mağduru oyun oynadığı salondan ‘Dışarıda konuşalım’ diyerek dışarıya çağırdığı, ‘Sen benim nişanlıma niye mesaj atıyorsun’ diye sorduğu, mağdurun ‘Senin nişanlın kim ben kimseye mesaj atmadım’ demesi üzerine ... 'nolu telefona neden mesaj atıyorsun, seni bulacağımı söylemişim, seni şimdi burada geberteyim mi? Seni döveyim mi?’ diyerek mağdura tokat attıktan sonra cebinde bulunan telefonu alıp mesajları kontrol ettiği ve ‘Sen mesaj atmadysan mesaj atanı bul bana getir, o zamana kadar telefonun bende kalacak’ diyerek mağdurun yanından ayrıldığı olayda; sanığın eyleminin yağma suçunu oluşturduğu düşünülmeyen delillerin takdirinde ve suç vasfında yanılığa düşülmeye yazılı şekilde hüküm kurulması...bozmayı gerektirmiş...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (08.10.2019) E 2017/123, K 2019/4574<<https://karararama.yargitay.gov.tr/>>Erişim Tarihi 06.12.2021.

başkası ile umuma açık yerde görüntülerini çeken mağdurdan, kontrol etmek ve görüntüleri silmek amacıyla cebir kullanmak suretiyle cep telefonunu aldığı ve kontrol ettikten sonra attığı, yakalandıktan sonra ise attığı yeri göstererek suça konu telefonun mağdura teslimini sağladığı olayda yağma suçunun oluştuğunu kabul etmiştir⁶⁷.

Görüleceği üzere Yüksek Mahkeme, benzer olaylarda “sahiplenme kastı” ve “yarar sağlama maksadının” varlığı veya yokluğundan hareketle farklı sonuçlara ulaşmıştır. 2019 tarihli Genel Kurul kararı ise uygulamanın, sahiplenme kastı ve/veya maddi yarar elde etme maksadı olmayan fail bakımından da yağma suçunun oluşacağı yönünde gelişmesine yol açmıştır.

C. Alman ve Avusturya Hukukunda

Alman Hukukunda yağma suçunun iki yönlü yapısı nedeniyle, korunan hukuki menfaatin de bireylerin hem mülkiyet ve/veya zilyetlik hakkı hem de kişisel özgürlüğü (irade hürriyeti) olduğu kabul edilmektedir⁶⁸. Alman Federal Yüksek Mahkemesi’ne göre yağma suçu, hırsızlık suçundan farklı olarak, yalnızca mağdurun mülkiyet ve zilyetlik hakkına değil, aynı zamanda kişisel özgürlüğüne ve dolayısıyla farklı türdeki hukuki değerlerine karşı işlenmektedir⁶⁹.

Hırsızlık suçuna ilişkin yönüyle yağma suçunda bir başkasının mülkiyet veya zilyetlik hakkına ilişkin “şekli hukuki pozisyonu” korunduğundan, suçun konusunun ekonomik değerinin azlığı veya değersizliği önem arz etmemektedir⁷⁰. Diğer bir ifadeyle, failin

67 “Olay zamanı bir başkası ile evli ... ile umuma açık bir yolda buluşup, aynı araçla ayrılmalarını mağdur ...’ın cep telefonu ile gizlice resimlerini çektiğini öğrenen sanık ...’ın, mağdur ... ile bu konuyu görüşmek üzere olay günü saat 02:30 sularında buluştukları, sanık ..., bilgi ve istem dışında bir ölçüde de özel hayatına müdahale olarak algıladığı S... ile kendisinin olduğu resim karelerini cep telefonundan silmesini mağdurdan istediği, aldığı olumsuz yanıt üzerine mağdurun cep telefonunu kontrol amacı ile alıp mağdurun karşı duruşu üzerine, anahtarlıkla vurup ayrıldığı, kontrol edip telefonu attığı, olaydan kısa bir süre sonra yakalanunca da suça konu telefonu attığı yeri göstererek mağdura teslimini sağladığı anlaşılan olayda...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (06.02.2018) E 2018/613, K 2018/849 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 06.12.2021. Kararda bir Daire üyesi “Sanığın eylem ve söylemleriyle yağma kastından bahsedilmeyeceği düşünülmeyen, yerinde ve yeterli olmayan gerekçeyle yazılı şekilde yağma suçundan mahkûmiyet kararı verilmesi kanuna aykırı olup, yağma suçundan verilen bu mahkûmiyet kararının bozulması” gerekçesiyle karşı oy kullanmıştır.

68 Eser ve Bosch, (n 29) § 249 kn.1; Rudolphi ve Wolter, (n 29) § 249 kn.2; Stefan Maier, *Strafgesetzbuch Kommentar*, Editör: Holger Matt ve Joachim Renzikowski, (Verlag Franz Vahlen 2013) § 249 kn.1. Fischer, suçla zilyetliğin korunmadığı görüşündedir. Bkz. Fischer, (n 32) § 242 kn.32. Kudlich ise yağma suçuyla aynı zamanda “dolaylı olarak” bireylerin yaşam hakkı ve vücut bütünlüğünün de korunduğu görüşündedir. Bkz. Kudlich, (n 29) § 249 kn.1.

69 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (22.03.1968) 4 StR 53/68 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 10.12.2021.

70 Kudlich, (n 29) § 249 kn.6; Rudolphi ve Wolter, (n 29) § 249 kn.24. Aksi görüş için bkz. Eser ve Bosch, (n 29) § 242 kn.7.

mal üzerindeki hâkimiyeti sonlandırmasının (*die Wegnahme*) hak sahibinin malvarlığı açısından bir zarara yol açması gerekmemektedir⁷¹. Alman Federal Anayasa Mahkemesi de yakın tarihli bir kararında, hırsızlık suçuna ilişkin düzenlemenin (AİCK m.242) malın ekonomik değerinden bağımsız olarak mülkiyet hakkını koruduğunu ve dolayısıyla suçun oluşumunun malın ölçülebilir objektif değerine veya mağdurun ekonomik menfaatlerinin ihlâline bağımlı olmadığını açıklamıştır⁷².

Bununla birlikte, Alman Hukukunda hırsızlık ve yağma suçlarında aranan mal edindirme maksadının muhteviyatı tartışmalıdır. Bir görüşe göre, mal edindirme maksadının konusunu yalnızca maddesel olarak malın kendisi oluşturabilirken (*die Substanztheorie* veya *die Eigentumstheorie*); diğer görüşe göre, bu malın objektif faydası, yani işlevsel değeri oluşturmaktadır (*die Sachnutzentheorie*). Bir başka görüş ise, mal edindirme maksadının konusunun malın yalnızca kendi ekonomik değeri olduğu yönündedir (*die Sachwerttheorie*). Öğretide ağırlıklı görüşe göre (*die Vereinigungstheorie*) ise mal edindirme maksadının konusu; maddesel olarak malın kendisi (*die Substanztheorie* veya *die Eigentumstheorie*) veya ekonomik değeridir (*die Sachwerttheorie*)⁷³.

Görüleceği üzere, hırsızlık ve yağma suçlarında mal edindirme maksadının muhteviyatı bakımından, malın kendisini veya bizzat bu maldan kaynaklanan ekonomik değeri esas alan görüşlerin birbirini tamamlayan iki alternatif olarak uygulandığı anlaşılmaktadır. Bizzat malın ekonomik değerini esas alan görüşün ölçüt alınması sayesinde, failin, banka cüzdanı, hak sahipliğini ispatlayıcı diğer belgeler veya hediye çeki gibi şeylerin taşıdığı ekonomik değer üzerinden elde ettiği faydanın suçun kapsamına dâhil edilmesi sağlanmakta iken; maddesel olarak malın kendisini esas alan görüş vasıtasıyla özellikle maddi değeri bulunmayan mal açısından mal edindirme maksadının varlığı kabul edilebilmektedir⁷⁴.

Alman Yüksek Federal Mahkemesi'ne göre “yarar sağlama maksadı” açısından önem arz eden husus; hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini sonlandıran failin, bu malı kendisinin veya bir başkasının sahipliğine alma veya sınırlı süreli olsa da onun ekonomik

71 Fischer, (n 32) § 242 kn.3a.

72 Alman Federal Anayasa Mahkemesi, (05.08.2020) 2 BvR 1985/19, 2 BvR 1986/19 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 12.12.2021. Benzer karar için bkz. Alman Federal Yüksek Mahkemesi, (10.05.1977) 1 StR 167/77 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 12.12.2021.

73 Görüşler için ayrıntılı olarak bkz. Urs Kindhäuser, *Strafrecht Besonderer Teil*, Straftaten gegen Vermögensrechte (5. Baskı, Nomos Verlag 2008) 50-52; Krey, Hellmann ve Heinrich, (n 35) 28-29.

74 Johannes Wessels ve Thomas Hillenkamp, *Strafrecht Besonderer Teil 2*, Straftaten gegen Vermögenswerte (31. Baskı, C.F. Müller Verlag 2008) 63.

değerinden yararlanma⁷⁵ kastına sahip olmasıdır. Mahkeme, malın mekânsal olarak hak sahibinin tasarruf alanından nihai olarak çıkartılmasının sahiplenme için yeterli olmadığını; mal edindirme maksadının kabulü için, failin hak sahibinin hâkimiyetini sonlandırarak aldığı malı, mülkiyetine katmak, sahiplenmek veya sınırlı bir süre için de olsa onun kendi ekonomik değerinden yararlanmak amacıyla hareket etmesi gerektiğini belirtmiştir. Buna göre, *örneğin*, başkasına ait bir aracı sadece kullanmak amacıyla çalan failin, bu aracın içinde bulunan şeyleri sahiplenme amacıyla hareket ettiği söylenemez. Kullanım sonrası aracın hak sahibinin hâkimiyet alanı dışında bir yere bırakılması ve bu yerin kendisine bildirilmemiş olması hâlinde, her ne kadar araç içerisinde bulunan şeyler de hak sahibinin hâkimiyet alanından çıkartılmış olsa da, bu şeylere yönelik herhangi bir kullanma veya ekonomik değerini sahiplenme eylemi bulunmadığından failin sadece araç bakımından hırsızlık suçunu işlediği kabul edilmelidir. Mahkeme'ye göre, failin daha sonra araç içinde bulunan şeyleri de sahiplenmesi ancak Alman Ceza Kanunu'nun 246. maddesinde düzenlenen hukuka aykırı mal edinme suçunu (*die Unterschlagung*) oluşturacaktır⁷⁶.

Failin hak sahibi pozisyonunu, yani mal üzerinde hâkimiyeti elde etmesi (*die Aneignung*) açısından belirli bir süre aranmamaktadır. Önemli olan failin malı sahiplenme veya ekonomik değerinden yararlanma maksadıyla geçici veya daimî olarak almış olmasıdır. Failin, malı aldıktan hemen sonra satması veya hediye etmesi mal üzerindeki hâkimiyeti elde etmiş olmasına ve sahiplenme maksadına hâlel getirmez⁷⁷.

Federal Mahkeme yakın tarihli kararlarında da, failin yağma suçunu işlemek suretiyle elde etmek istediği amacın maddi nitelikte olması gerektiği yönündeki görüşünü devam ettirmiştir. Mahkeme'ye göre, mal edindirme maksadının varlığı için failin, malı kendisi veya üçüncü bir kişi için maddesel veya ekonomik olarak elde etmeyi ve böylece malı veya malın ekonomik değerini kendisinin veya bir üçüncü kişinin malvarlığına katmayı istemesi gerekmektedir. Dolayısıyla, failin, yalnızca bozmak,

75 Federal Mahkeme'ye göre, hırsızlık ve yağma suçlarında mal edindirme maksadının konusunu oluşturan ve faydalanılmak istenilen malın "ekonomik değeri", yalnızca bu malın türü ve işlevi ile doğrudan bağlantılı olan değerdir. Sahiplenme bulunmaksızın malın elden çıkarılmasıyla hedeflenen gelir ise bu kapsamda değildir. Bkz. Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (10.10.2018) 4 StR 591/17 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 14.12.2021.

76 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (28.6.1961) 2 StR 184/61 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 16.12.2021. Ayrıca Alman Hukukunda kullanım hırsızlığı, Alman Ceza Kanunu m.248b'de sadece motorlu araçların izinsiz kullanımı ile sınırlı bir şekilde ve bağımsız bir suç olarak yaptırım altına alınmıştır. Düzenlemeyi hırsızlık suçundan ayırmak için belirlenen koşullardan biri olarak, kullanımdan sonra aracın hak sahibi tarafından tekrar elde edilmesinin tesadüfe bırakılmaması veya belirsiz koşullara bağlanmaması gösterilmektedir. Bkz. Kindhäuser, (n 73) 58.

77 Ibid 52.

yok etmek, zarar vermek, atmak, ortadan kaldırmak (göz önünden almak - saklamak) veya açığa çıkarmak (ifşa etmek) amacıyla hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini sonlandırması hâlinde mal edindirme maksadından söz edilemez. Mahkeme'ye göre bu gibi durumlarda, failin malı kısa süreliğine elde etmesi ve sahipliğini üstlenmesi de mal edindirme maksadının varlığının kabulü için yeterli değildir⁷⁸.

Yine, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin, sadece kullanım veya başka bir isteğin yerine getirilmesi veya öfkelenendirme amaçlarıyla sonlandırılması hâllerinde mal edindirme maksadının mevcut olmadığı kabul edilmektedir⁷⁹.

Bu bağlamda Federal Mahkeme, failin, yalnızca kayıtlı resimleri silmek amacıyla mağdurun cep telefonunu zorla alması hâlinde, kural olarak yağma suçunun varlığı için aranan mal edindirme maksadından söz edilemeyeceği, ancak failin telefonu resimleri silmesi için gerekli olan zamanın ötesinde kendisinde geçici süreyle de olsa tutmak istemesi hâlinde maksadın varlığının gündeme gelebileceği görüşünü benimsemektedir⁸⁰. Mahkeme'ye göre, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin sonlandırılması anında (*die Enteignung*) fail açısından, mağdurun telefonunu geri elde edip edemeyeceğinin önemsiz olması da mal edindirme maksadının kabulü için yeterli değildir. Hak sahibinin hâkimiyetinin sonlandırılması anında (*die Enteignung*) önce malın elde tutulduğu ve sonrasında sahiplenilmesine karar verildiği durumlarda mal edindirme maksadıyla hareket edilmesi mümkün olsa da, somut olayda failin telefonu geçici süreyle de olsa resimleri silmesi için gerekli olan zamanın ötesinde kendisinde tutmak istediği tespit edilemediği takdirde yağma suçundan söz edilemeyecektir. Zira fail, ne malı veya onun ekonomik değerini sahiplenmiş ne de geçici olarak kullanarak onun ekonomik değerini azaltmıştır. Telefon belleğinde amaçlanan aramanın ve bu arama esnasında bulunan görüntü dosyalarının kopyalanasının malın belirlenen kullanım amacı kapsamında olması da sonucu değiştirmez, zira failin eylemi bunların tüketimine yol açmamıştır. Dolayısıyla failde, hak sahibi pozisyonunu, yani mal üzerinde hâkimiyeti en azından geçici süreyle elde etmek (*die Aneignung*) suretiyle kendisi veya bir üçüncü kişinin malvarlığında değişiklik yaratmaya yönelik kast yoktur⁸¹.

78 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (12.01.2021) 4 StR 501/20 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 16.12.2021.

79 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (26.09.1984) 3 StR 367/84; (28.04.2015) 3 StR 48/15 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 17.12.2021.

80 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (11.12.2018) 5 StR 577/18 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 17.12.2021.

81 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (14.02.2012) 3 StR 392/11; (28.04.2015) 3 StR 48/15 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 17.12.2021.

Federal Mahkeme, failin, sadece adli makamlara yakalanmak ve malın sahibine derhal iade edilmesini sağlamak amaçlarıyla hareket ettiği olayda da mal edindirme maksadının bulunmadığı sonucuna varmıştır. Çünkü fail, yakalanmasıyla birlikte telefonun tekrar hak sahibine ulaşacağı varsayımı ile hareket etmiştir. Failin olay yerinde yakalanmadığı takdirde telefonu kendisinde tutmayı veya bundan faydalanmayı sadece düşünmüş olması, hak sahibi pozisyonunu, yani mal üzerinde hâkimiyeti elde etmesi koşulunu sağlamaz. Mahkeme'ye göre, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin sonlandırılmasından (*die Enteignung*) farklı olarak, mal üzerinde hâkimiyetin elde edilmesi koşulunun (*die Aneignung*) oluşumu için olası kast yeterli değildir. Bunun için, failin kendisi ve bir üçüncü kişi bakımından sahiplik benzeri konumu, yani mal üzerinde hâkimiyeti tesis etmek için kayıtsız şartsız bir isteme iradesiyle hareket etmesi gerekir. Dolayısıyla somut olayda hak sahibinin hâkimiyetinin sonlandırılması anında failin mal edindirme maksadıyla hareket ettiğinin kabulü ancak yakalanmanın kendisi bakımından ikincil derecede bir uzak amaç olması hâlinde söz konusu olabilir⁸².

Avusturya Hukukunda hırsızlık ve yağma suçlarının oluşumu bakımından failin, başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya bir üçüncü kişiye mal edindirerek hukuka aykırı “zenginleşmek” kastıyla alması, kanuni bir koşul olarak aranmaktadır. Böylece, failin, mal edindirme (*die Zueignung*) ve zenginleşme (*die Bereicherung*) kastı dâhilinde, başkasına ait taşınır bir malı rıza olmaksızın aldıktan sonra, satması, rehin vermesi, başka bir malla takas etmesi, tüketmesi, daimî olarak elinde tutması, bir başkasına bırakması veya hak sahibine fidye ya da ödül karşılığında tekrar satması hâlinde suçun oluştuğu kabul edilecektir⁸³.

Belirtmek gerekir ki, yağma suçu açısından Avusturya Ceza Kanunu m.142/1'de yer verilen “mal edindirme” (*die Zueignung*) ile “hukuka aykırı zenginleşme” (*Unrechtmäßige Bereicherung*) kavramları birbirleriyle bağlantılı olsalar da aynı anlama gelmemektedir. “Mal edindirme”, kendisine ait olmayan bir mal üzerinde sahiplik benzeri konumun haksız olarak elde edilmesi olarak tanımlanırken; “hukuka aykırı zenginleşme” malvarlığına ilişkin aktarımın hukuka aykırılığı şeklinde ifade edilmektedir⁸⁴. Buna göre; failin mal edindirme amacıyla hareket etmediği durumlarda yağma suçu oluşmayacağı gibi, mal edindirme amacıyla hareket etmekle birlikte hukuka aykırı zenginleşme kastının bulunmadığı durumlarda da suç oluşmayacaktır.

82 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (26.4.2019) 1 StR 37/19 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 19.12.2021.

83 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 189.

84 Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 113.

Bu bakımdan *örneğin*,

- Failin, motorlu taşıtların yetkisiz kullanımını suçunda olduğu gibi (AvCK m.136), kendisine ait olmayan bir malı yalnızca kullanma amacıyla ve geçici olarak aldığı,
- Failin, kendisine ait olmayan bir malı zilyetlikten daimî olarak mahrum bırakma (AvCK m.135) maksadıyla ve mal edindirme kastı bulunmaksızın aldığı,
- Failin, kendisine ait olmayan bir malı atmak veya hak sahibinin tekrar elde edemeyeceği şekilde bırakmak için aldığı veya
- Failin, kendisine ait olmayan bir mala zarar vermek veya yok etmek amacıyla aldığı durumlarda, mal edindirme kastının (*der Zueignungsvorsatz*) bulunmadığı ve dolayısıyla yağma suçunun oluşmadığı kabul edilmektedir.

Yine, somut olayda mal edindirme kastı bulunmakla birlikte, *örneğin*,

- Failin bedelini ödeyerek satın aldığı malı aldığı (ihkak-ı hak),
- Failin, yerine getirdiği bir talebin denkleştirilmesi amacıyla malı aldığı veya
- Failin, denk bir karşılığını bırakarak malı aldığı durumlarda, “hukuka aykırı olarak” zenginleşme kastının (*Unrechtmäßige Bereicherungsvorsatz*) bulunmadığı ve dolayısıyla yağma suçunun oluşmadığı kabul edilmektedir⁸⁵.

Avusturya Hukukunda, yağma suçunun tipikliğinde aranan manevi unsurun oluşumu için, failin başkasına ait taşınır malın temsil ettiği “maddi değeri” malvarlığına katmayı amaçlaması gerekmektedir. Hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin bunun dışında bir faydayı elde etmek amacıyla sonlandırılması hâlinde, zenginleşme kastının varlığından söz edilemeyecektir⁸⁶.

Suçun oluşumu için zenginleşme kastının aranması, suçla bizatihi mülkiyetin değil, yalnızca malın ekonomik varlığının korunduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim bu durumun Alman Hukukundan farklı olarak, Avusturya Ceza Hukukunda, mal edindirme suçlarının karakteristik bir özelliğini oluşturduğu ifade edilmektedir⁸⁷. Ayrıca, yağma suçunun konusunun, sadece hırsızlık suçunun konusunu oluşturabilecek şeylerden

85 Ibid 121-122; Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 189-191.

86 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 190.

87 Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 113; Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, hırsızlık suçunun yapısı itibarıyla, mağdurun malvarlığına zarar verme üzerine kurulu bir suç olduğu görüşündedir. Bkz. Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (16.04.1985) 10 Os 27/85 <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 23.12.2021.

ibaret olduğu kabul edilmektedir⁸⁸. Dolayısıyla hem hırsızlık hem de yağma suçlarının oluşumu açısından failin zenginleşme kastı ile hareket etmesi arandığından “ekonomik değeri bulunmayan şeyler” suçun konusunu oluşturmaz⁸⁹. Bu bakımdan *örneğin*, posta kartları, mektuplar, eski bir gazete veya sosyal sigorta kartı hırsızlık veya yağma suçlarının konusunu oluşturmaz⁹⁰. Öğretiye göre, belgeler ve nakit dışı ödeme araçları sadece başlı başına “ekonomik değer taşıma” niteliği bulunduğu, yani bir başka koşul (*örneğin*, banka veya kredi kartı şifresi) aranmaksızın doğrudan parasal bir değeri elde etme hakkı sağladığı takdirde (*örneğin*, *Cash-Chip* kartlar) suçun konusunu oluşturabilir⁹¹.

Avusturya Yüksek Federal Mahkemesi ise istikrarlı kararlarında başkasına ait banka kartı ile ATM’den yetkisiz olarak para çekilmesini hırsızlık suçu kapsamında değerlendirmektedir⁹². Elbette bu tür olaylarda Mahkeme, suçun konusunu çalınan kartın değil, bu kart ile yetkisiz olarak çekilen paranın oluşturduğunu ve mağdurun da ATM’deki paranın tek başına zilyetlik sahibi olan banka veya kredi kuruluşu olduğunu kabul etmektedir⁹³.

Öğretide hâkim görüş ve uygulamaya göre, az da olsa takas değeri olan her şeyin hırsızlık ve yağma suçunun konusu olabileceği kabul edilmelidir⁹⁴. Bununla birlikte, başka bir şeyin aksesuarı olan veya bileşenini oluşturan veya hak sahibinin kişisel kullanımına özgülünen (*örneğin*, protezler) veya ticareti yasak olan şeyler de (*örneğin*, uyuşturucu ve uyarıcı maddeler) niteliği gereği ticari anlamda takas değeri bulunmasa da suçun konusunu oluşturabilir. Çünkü suçun konusu, ticari bir mal olmak zorunda olmadığı gibi bunun ticari takasa uygun olması da gerekmez⁹⁵. Hukuka uygun işlemlerle

88 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 237; Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 128.

89 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (28.05.1980) 11 Os 58/80, (18.11.2010) 13 Os 12/10m <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 23.12.2021.

90 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (30.11.2000) 12 Os 134/00 <rd.b.manz.at.> Erişim Tarihi 23.12.2021.

91 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 237; Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 115. Bkz. “Belgeler” açısından, Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (18.11.2010) 13 Os 12/10m <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 23.12.2021. Hırsızlık ve yağma suçlarının konusunu oluşturmayan “belgeler” bakımından, bir hakkın veya hukuki ilişkinin veya olayın ispatını sağlayan belgenin yok edilmesi, bu belgeye zarar verilmesi veya gizlenmesinin yaptırım altına alındığı AvCK m.229; “banka ve kredi kartları” bakımından ise nakit olmayan ödeme araçlarının temin edilmesine yönelik AvCK m.241 hükmü gündeme gelmektedir.

92 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (01.06.2006) 12 Os 45/06 <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 25.12.2021.

93 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (01.06.2006) 12 Os 45/06 <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 25.12.2021. Aksi görüşte olan, Fuchs ve Reindl-Krauskopf, söz konusu eylemin, hırsızlık suçunda aranan zilyetliğin ihlali (*Gewahrsamsbruch*) olarak değerlendirilemeyeceği görüşündedir. Bkz. Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 120.

94 Bertel ve Schwaighofer, (n 42) 184; Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (30.11.2000) 12 Os 134/00 <rd.b.manz.at.> Erişim Tarihi 28.12.2021.

95 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (21.09.1999) 14 Os 106/99 <rd.b.manz.at.> Erişim Tarihi 28.12.2021.

paraya çevrilemeyen veya güçlkle paraya çevrilebilen şeyler de ceza hukuku anlamında suçun konusu olabilir⁹⁶.

Son olarak belirtmek gerekir ki, Avusturya Hukukunda hem hırsızlık hem de yağma suçlarının oluşumu açısından zenginleşme kastı arandığından, failin kıskançlık, haz alma, şaka, intikam alma, tatmin olma gibi manevi yarar sağlamak amacıyla hareket ettiği hâllerde hırsızlık veya yağma suçu oluşmayacaktır. Aynı nedenle failin, yalnızca arama kaydı, mesaj, resim veya video gibi verilere ulaşmak amacıyla mağdurun telefonunu cebir veya tehdit kullanarak geçici süreyle alması hâlinde kural olarak yağma suçunun varlığından söz etmek mümkün olmayacaktır.

D. Görüşümüz

Hukukumuzda “malvarlığı” kavramı; ekonomik değere ve parasal karşılığa sahip hukuki ilişkilerin bütünü şeklinde tanımlanmakta, kişinin mülkiyetinde ya da zilyetliğinde bulunan taşınır ve taşınmaz mal ile alacak, borç ve fikri mülkiyet hakları bu kapsamda değerlendirilmektedir⁹⁷. Buna karşın ekonomik değeri bulunmayan şeyler “şahıs varlığı” olarak nitelendirilmektedir⁹⁸. Hırsızlık ve yağma suçu da 5237 sayılı TCK’nın “Özel Hükümler” başlıklı ikinci kitabının “Kişilere Karşı Suçlar” başlıklı ikinci kısmının “Malvarlığına Karşı Suçlar” bölümünde yer almaktadır. Malvarlığı kavramının kabul edilen tanımı ve kapsamı ile hırsızlık ve yağma suçlarına ilişkin düzenlemelerin kanun sistematigi içerisindeki konumundan hareketle kanun koyucunun bu suçlarla kişilere ait “ekonomik değer taşıyan” malvarlığı değerlerini korumayı amaçladığı söylenebilir. Nitekim hırsızlık ve yağma suçlarının konusunu oluşturan taşınır malın değerinin az olması durumunda faile verilecek cezada indirim yapılabileceği öngörülmüştür (m.145,

96 Avusturya Federal Yüksek Mahkemesi, (16.04.1985) 10 Os 27/85 <ris.bka.gv.at.> Erişim Tarihi 28.12.2021.

97 Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I* (n 10) 316; Hafizoğulları ve Özen, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar* (n 12) 303; Toroslu, (n 12) 129.

98 O. Gökhan Antalya ve Murat Topuz, *Medeni Hukuk Cilt: I* (4. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021) 156; Erol Cansel ve Ali Naim İnan, ‘Ayni Hak Kavramı, Taksimi ve Eşya Hukukunun Konusu’ (1964) 21 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 347.

m.150/2). Dolayısıyla bu suçların konusunu yalnızca maddi değere sahip (değeri para ile ölçülebilen) bir taşınır malın oluşturabileceği ileri sürülebilir⁹⁹.

Anayasa Mahkemesi de mülkiyet hakkının, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsadığını belirtmektedir¹⁰⁰. Bu açıklamadan, ekonomik değeri bulunmayan şeylerin herhangi bir malvarlığı değeri teşkil etmeyeceği ve böylelikle mülkiyet hakkının koruması kapsamında bulunmayacağı sonucu çıkarılabilir. Benzer şekilde Yargıtay'ın da hırsızlık suçunun oluşumu bakımından eylemin konusu taşınır malın ekonomik değere sahip olmasını aradığı birçok kararı mevcuttur¹⁰¹.

99 İfade etmek gerekir ki öğretilerde çoğunluk görüşü, maddi bir karşılığı bulunmayan resim veya mektup gibi manevi nitelikte değere sahip olan şeylerin de mal olarak kabul edileceği ve malvarlığına karşı suçların konusunu oluşturabileceği yönündedir. Bkz. Hafizoğulları ve Özen, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar* (n 12) 303; Zeki Hafizoğulları ve Muharrem Özen, 'Hırsızlık' (2008) XII (1-2) Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 778; Ertoşun ve Taşkın, (n 10) 791, 801; Taşkın, (n 10) 99-100; Koca ve Üzümler, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 564; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 733, 736; Artuç, (n 12) 33; Öztürk ve Balcı, (n 12) 3, 4; Noyan, *Hırsızlık Suçları* (n 12) 23; Noyan, *Hırsızlık ve Yağma Suçları* (n 12) 39; Eker, (n 12) 2; Antolisei, (n 48) 69; Taneri ve Kamışlı, (n 10) 771; Hasan Erman, 'Türk Ceza Kanununda Mal Aleyhinde İşlenen Suçların Yetersizliği' (1975) 41 (1-2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 135; Boyracı, (n 13) 5. Karşı görüş için bkz. Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: 1* (n 10) 332; Gökhan Aslan, *Dolandırıcılık Hırsızlık ve Mala Zarar Verme Suçları* (Seçkin Yayıncılık 2021) 238; Meral Ekici Şahin, *Dolandırıcılık Suçu* (Adalet Yayınevi 2019) 117. Eşya hukukunda ise bir malın varlığı için ekonomik bir değere sahip olma unsuru aranmaktadır. Bkz. M. Kemal Oğuzman, Özer Seliçi ve Saibe Oktay Özdemir, *Eşya Hukuku* (20. Baskı, Filiz Kitabevi 2017) 8; Mehmet Ayan, *Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili* (13. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2016) 40-41. Aksi görüş için bkz. O. Gökhan Antalya ve Murat Topuz, *Eşya Hukuku Cilt: IV/1* (3. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2019) 75. Ayrıca dolandırıcılık suçu açısından, Ekici Şahin'e göre de değeri parayla ölçülemeyen, manevi değere sahip resim gibi şeyler malvarlığı kavramı dışında kalıp bunların kişilik haklarının korunması bağlamında değerlendirilmesi gerekmekte olup manevi zararın tek başına malvarlığı zararı olarak kabul edilmesi olanaklı değildir. Bkz. Ekici Şahin, (n 99) 117.

100 "Mülkiyet hakkı, özel hukukta veya idari yargıda kabul edilen mülkiyet hakkı kavramlarından farklı bir anlam ve kapsama sahip olup bu alanlarda kabul edilen mülkiyet hakkı, yasal düzenlemeler ile yargı içtihatlarından bağımsız olarak özerk bir yorum ile ele alınmalıdır... Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır... Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı ayni haklar ve fikri hakların yanı sıra icrası kabil her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir." *Sema Tomruk*, B. No: 2019/3157, 24.11.2021, § 28 <<https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/>> Erişim Tarihi 05.01.2022. Benzer karar için bkz. *Mahmut Duran ve diğerleri*, B. No: 2014/11441, 01.02.2017, § 60 <<https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/>> Erişim Tarihi 05.01.2022.

101 "Sanığın köy tüzel kişiliğine ait olup kullanılmayan ve yıllar önce yıkılmış bulunan köy çeşmesinin taşlarını alıp evinin bahçe duvarında kullanılmaktan ibaret eyleminin, kullanılan taşların ekonomik değere sahip olması halinde hırsızlık suçunu oluşturacağı gözetilmeden ... karar verilmesi kanuna aykırı olup, sanığın temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmesi olduğundan, hükmün bu sebepten dolayı bozulması..." Yargıtay 9. Ceza Dairesi, (02.04.2012) E 2010/18367, K 2012/4289 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 08.01.2022. Yargıtay 2. Ceza Dairesi'nin kararına konu bir olayda da sanık, hurdacı olarak çalışan mağdura ait hurda dükkânı önünde bulunan eşyaları (gizlice) almıştır. Bu olayda ilk derece mahkemesi sanık hakkında hırsızlık suçundan beraat kararı vermiştir. Yargıtay 2. Ceza Dairesi ise "Yakınanın hurdacı olması nedeniyle kendisine ait hurdaların ekonomik değerinin bulunması karşısında; sanığın yakınının N...A...'e yönelik hırsızlık suçunun sabit olduğu gözetilmeksizin, mahkûmiyeti yerine yasal ve yeterli olmayan gerekçe ile beraat kararı verilmesi(ni)..." hukuka aykırı bularak ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur. Bkz. Yargıtay 2. Ceza Dairesi, (29.09.2014) E 2013/31977, K 2014/22239 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 08.01.2022. Yargıtay 6. Ceza Dairesi de yakın tarihli bir kararında "Hırsızlığa teşebbüs suçuna konu eşyanın ne olduğu ve ekonomik değerinin bulunup bulunmadığını araştırılması, sonucuna göre sanıkların hukuki durumlarının takdir ve tayini gerekirken, eksik araştırımla yazılı biçimde hükümler kurulması(ni)" bozma nedeni olarak kabul etmiştir. Bkz. Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (05.07.2021) E 2020/10876, K 2021/13017 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 08.01.2022.

Bununla birlikte, tıpkı Alman Hukukunda olduğu gibi hırsızlık suçuna ilişkin yönüyle yağma suçunda, bir başkasının mülkiyet veya zilyetlik hakkına ilişkin salt şekli hukuki pozisyonunun korunduğu ve dolayısıyla suçun konusunun ekonomik değerinin azlığı veya değersizliğinin önem arz etmediği; hakeza mülkiyet ve zilyetlik haklarına ilişkin geniş bir yorumla, ekonomik değeri bulunmayan malın da bu haklar kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ileri sürülebilir. Buna göre, başkasına ait olup ekonomik değeri bulunmayan taşınır mal da hırsızlık ve yağma suçlarının konusunu oluşturabilecektir.

Kanaatimizce, yağma suçunun Kanunun “*Malvarlığına Karşı Suçlar*” bölümünde düzenlenmesi, hırsızlık suçunu oluşturan yönüyle korunan hukuki değeri mülkiyet ve/veya zilyetlik haklarının oluşturması, öğretisi ve Anayasa Mahkemesince “*malvarlığı*” kavramına ilişkin benimsenen tanım ve ölçütlerde maddi değer esas alınması, ayrıca hırsızlık suçunda malın değerinin azlığı durumunda takdiri olarak cezasızlığın söz konusu olabilmesi nazara alındığında, yağma suçunun –hırsızlık suçu yönünden– konusunun, maddi (ekonomik) değere sahip taşınır bir mal veya bu malın bizzat kendisinden elde edilen maddi değerden ibaret olduğunun kabulü gerekir.

Öte yandan, yağma suçunun konusu ile bu suçun manevi unsurunu oluşturan maksada konu yarar birbirinden ayırt edilmelidir. Çünkü suçun konusunun maddi değere sahip olup olmaması ile suçun manevi unsuru olan maksada konu yararın maddi nitelikte olup olmaması suçun oluşumu bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesi gereken hususlardır.

Bu bakımdan, hırsızlık ve yağma suçlarının konusunu oluşturan taşınır malın maddi değere sahip olması gerektiğini, ancak failin maddi nitelikte bir yarar sağlama maksadına sahip olmasının zorunlu olmadığını düşünmekteyiz. Nitekim kanun koyucu hırsızlık suçuna ilişkin madde gerekçesinde failin elde etmeyi amaçladığı yararın “*maddi veya manevi*” nitelikte olabileceğini açıklamıştır. O halde fail, başkasının zilyetliğindeki ekonomik değere sahip taşınır bir malı, maddi yarar sağlama maksadıyla alabileceği gibi; tatmin olma, haz duyma veya mağdurun kullanmasını engelleme gibi manevi nitelikteki bir yararı elde etmek maksadıyla da alabilir. Dolayısıyla yağma suçunda maksat unsuruna konu yararın yalnızca maddi bir yarar olarak anlaşılması gerekmektedir. Önemli olan, hırsızlık veya yağma suçu dolayısıyla failin, hak sahibinin malvarlığında bir eksilmeye veya (zilyetlik yönünden) maddi bir zarara yol açması, ayrıca kendisi veya başkasına bir maddi veya manevi yarar elde etmeyi amaçlamasıdır.

Yağma suçunun manevi unsuruna ilişkin görüşlerimizin sonuçlarını, tartışmalı bazı olay türleri çerçevesinde aşağıdaki şekilde ortaya koymak mümkündür:

I. Maddi değere sahip olmayan taşınır bir malın cebir veya tehdit kullanmak suretiyle zilyetliğinden alınması halinde yağma suçu oluşmaz. Örneğin, kız arkadaşı (A)'dan ayrılan (B), yazdığı aşk mektuplarını geri ister ve bu talebinin reddedilmesi üzerine cebinden çıkardığı tabancayı (A)'ya doğrultarak, “*Mektupları vermezsen kafana sıkırım!*” der. Korkan (A) mektupları (B)'ye teslim eder.

Kanaatimizce, bu olayda (B), mektupların maddi bir değeri bulunmadığı için yağma suçundan değil, TCK m.106/2-a gereğince tehdit suçunun nitelikli hâminden (silahlı tehdit) sorumlu tutulacaktır¹⁰².

Alman modeli benimsendiği takdirde, hırsızlık suçuna karşılık gelen yönüyle yağma suçunda bir başkasının mülkiyet veya zilyetlik hakkına ilişkin şekli hukuki pozisyonu korunduğundan, suçun konusunun ekonomik değerinin azlığı veya değersizliği önem arz etmeyecek ve yukarıdaki örnekte yağma suçu oluşacaktır.

Avusturya modeli benimsendiği takdirde, yağma suçunun oluşumu için zenginleşme kastı arandığından, ekonomik değeri bulunmayan mal yağma suçunun konusunu oluşturmayacak ve yukarıdaki örnekte yağma suçu oluşmayacaktır.

II. Yarar sağlama maksadıyla hareket eden failin bu maksada ulaşamaması, suçun oluşumunu engellemez. Örneğin, esrar satın almak için paraya ihtiyacı olan uyuşturucu bağımlısı (A), yolda yürürken telefonla konuştuğunu gördüğü (B)'nin yanına gider ve cebinden çıkardığı bıçağı ona doğrultarak “*O telefonu hemen bana ver yoksa seni keserim!*” der. Bunun üzerine (B), telefonu (A)'ya verir. Olay yerinden ayrılan (A), (B)'den aldığı telefonu satmak için yolda giderken bir anda dengesini kaybeder ve telefon yere düşerek parçalanır.

Kanaatimizce, bu olayda (A)'nın cebir ve tehdit kullanmak suretiyle mağdurun telefon üzerindeki fiili hâkimiyetini (zilyetliğini) yarar sağlamak maksadıyla sonlandırmasıyla birlikte yağma suçu tamamlanmıştır. Yağma suçunun oluşumu için failin yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi yeterlidir. Ayrıca, bu maksada ulaşmış olması gerekmez.

Alman ve Avusturya modeli benimsendiği takdirde, “mal edindirme maksadı” ve “zenginleşme kastı” yağma suçunun manevi unsurunu oluşturduğundan, failin bu maksat veya maksatlarla hareket etmesi yukarıdaki örnekte yağma suçunu oluşturacaktır.

102 (B), mektupları vermesi için (A)'ya karşı cebir uygularsa, söz gelimi (A)'ya tokat atarsa, bu durumda TCK m.108 gereğince cebir suçundan dolayı cezalandırılır.

III. Yağma suçunun oluşabilmesi için failin kastı, hak sahibinin suça konu mal üzerindeki hâkimiyetinin “nihai olarak” sonlandırılmasını da kapsamalıdır. Örneğin, tarlasını sürerken traktörü arızalanan ve şehre uzak bir köyde bulunduğu için tamirci bulma imkânı da olmayan (A), komşu köydeki (B)’ye giderek traktörünü bir günlüğüne ödünç ister. (B) ise bu ricayı reddeder. Duruma sinirlenen (A), (B)’yi döverek traktörünü zorla alır ve tarlasının kalan kısmını sürdükten sonra ertesi gün iade eder.

Bu olayda (A), geçici süreyle yararlanma maksadıyla (B)’nin traktörü üzerindeki zilyetliğini cebir kullanarak sonlandırmış ve traktör üzerinde kendi hâkimiyetini kurarak geçici süre tarlasında kullanmak suretiyle yarar sağlamıştır.

Yağma suçunun hırsızlık ve cebir veya tehdit suçlarından oluşan bir bileşik suç olarak tanımlanması ve TCK m.146 uyarınca yetkisiz kullanımın da hırsızlık suçu kapsamında değerlendirilmesi karşısında, hak sahibinin taşınır mal üzerindeki zilyetliğinin, yararlanma maksadıyla geçici süreyle ve zorla sona erdirilmesi durumunda da yağma suçunun oluştuğunun kabul edilmesi gerekecektir.

Bununla birlikte, kanaatimizce, yağma suçunun oluşabilmesi için failin kastı, hak sahibinin suça konu mal üzerindeki hâkimiyetini daimî olarak sonlandırmayı da kapsamalıdır. Bu açıdan, kullanma hırsızlığına ilişkin TCK m.146’da yer verilen düzenlemenin isabetli olmadığı söylenebilir. Zira söz konusu düzenlemede, failde mağdurun suça konu mal üzerindeki hâkimiyetini daimî olarak sonlandırma (*die Enteignung*) kastının varlığı aranmaksızın taşınır bir malın zilyedinin rızası olmaksızın geçici süreyle kullanılmak amacıyla alınması, doğrudan hırsızlık suçu kapsamında değerlendirilmiştir. Hâlbuki geçici suretle kullanmada, suçun haksızlık muhteviyatındaki bir azalmanın değil, suçun yapısal unsurundaki bir eksikliğin söz konusu olduğunu düşünmekteyiz. Zira fail, aldığı malı yalnızca ölçülü ve kısa bir süre için elinde tutmak ve akabinde hak sahibine tekrar iadesini sağlama kastıyla hareket etmektedir.

Nitekim Alman modeli benimsendiği takdirde, kullanma amacıyla malın alınması hâlinde failde, her ne kadar hırsızlık ve yağma suçunun oluşumu bakımından aranan, mal üzerindeki hâkimiyeti en azından geçici süreyle elde etme (*die Aneignung*) unsuru mevcut olsa da, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin sürekli olarak sonlandırılması (*die Enteignung*) unsuru eksik olduğundan, yani failde planlanan kullanımdan sonra malın tekrar iadesi amacı bulunduğundan yağma suçu oluşmayacaktır. Bunun için, hak sahibinin geçici süre sonunda mal üzerindeki hâkimiyetini tekrar tesis etmesinin artık anlamsız hale gelmemesi ve malın kullanım yoğunluğunun alışlagelmiş bir ödünç vermeyi aşmaması aranmaktadır¹⁰³.

103 Kindhäuser, (n 73) 57-58.

Aynı şekilde Avusturya modeli benimsendiği takdirde, failin, kendisine ait olmayan taşınır bir malı geçici süreyle yararlanma ve tekrar iade etme amacıyla aldığı hâllerde yağma suçu oluşmayacaktır¹⁰⁴. Bu gibi durumlarda somut olayın özelliklerine göre, motorlu taşıtların yetkisiz kullanımı suçu (AvCK m.136) veya kendisine ait olmayan bir malı zilyetlikten daimî olarak mahrum bırakma (AvCK m.135) suçları gündeme gelebilecektir.

IV. Failin salt mala zarar verme amacıyla hareket ettiği hâllerde yağma suçu oluşmaz. Örneğin, kızı (A)'yı, oğlu (B)'den daha çok seven baba (C), ona pahalı bir dizüstü bilgisayar alır. Duruma sinirlenen (B), (A)'ya “*O bilgisayarını hemen bana ver, yok edeceğim onu!*” der. (A)'nın karşı çıkması üzerine ona bir yumruk atan (B), bilgisayarı alır ve kırarak çöpe atar.

Bu olayda (B), yağma suçunun oluşumu için aranan yarar sağlama değil, salt mala zarar verme amacıyla hareket ettiği için, yağma suçundan dolayı cezalandırılmaz. (B), cebir (m.108) ve mala zarar verme (m.151) suçlarından dolayı ayrı ayrı sorumlu olur.

Yağma suçlarının oluşumu için, failin, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini daimî olarak sona erdirmesi ve o maldan bir yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerekir. Mala zarar vermede ise failin kastı yarar sağlamaya değil, mala zarar vermeye yöneliktir.

Alman modeli benimsendiği takdirde de aynı sonuca ulaşmak mümkündür. Alman Hukukunda mal edindirme maksadının varlığı için failin, malı kendisi veya üçüncü bir kişi için maddesel veya ekonomik olarak elde etmeyi ve böylece malı veya ekonomik değerini kendisinin veya bir üçüncü kişinin malvarlığına katmayı istemesi gerekmektedir. Failin, yalnızca bozmak, yok etmek veya zarar vermek amacıyla hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini sonlandırması halinde mal edindirme maksadından söz edilemez. Bu gibi durumlarda, failin malı kısa süreliğine elde etmesi ve sahipliğini üstlenmesi de mal edindirme maksadının varlığının kabulü için yeterli değildir¹⁰⁵.

Avusturya modeli benimsendiği takdirde, yağma suçunun oluşumu için zenginleşme kastı arandığından failin, bu kast bulunmaksızın salt zarar verme amacıyla başkasına ait taşınır bir malı zorla alması hâlinde yağma suçu oluşmayacaktır.

V. Failin kıskançlık, tatmin olma, zevk, haz, intikam, mağduru maldan mahrum bırakma

104 Mal edindirme kastından (*der Zueignungsvorsatz*) farklı olarak, “yetkisiz kullanımda” fail, kullanım vasıtasıyla zenginleşmeyi amaçlasa da, malı sadece ölçülü ve kısa bir süre için elinde tutmak ve akabinde hak sahibinin mala tekrar iadesini sağlamak istemektedir. Aksinin kabulü ise “kullanım yoluyla tüketilebilen” mal bakımından söz konusu olabilecektir. Fuchs ve Reindl-Krauskopf, (n 40) 117.

105 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (12.01.2021) 4 StR 501/20 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 12.01.2022.

gibi manevi yarar sağlama amacıyla hareket ettiği hâllerde yağma suçu oluşur. Yağma suçu, bünyesinde hırsızlık suçunu barındıran bir bileşik suç olduğundan ve hırsızlık suçuna ilişkin madde gerekçesinde failin elde etmeyi amaçladığı yararın maddi veya manevi nitelikte olabileceği açıklandığından, failin salt manevi yarar sağlama amacıyla hareket etmesi kural olarak suçun oluşumunu engellemeyecektir.

Alman modeli benimsendiği takdirde ise mal edindirme maksadının varlığı için failin, malı kendisi veya üçüncü bir kişi için maddesel veya ekonomik olarak elde etmeyi ve böylece malı veya malın ekonomik değerini kendisinin veya bir üçüncü kişinin malvarlığına katmayı istemesi gerektiğinden hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin, *örneğin*, öfkelenendirme veya intikam gibi manevi fayda sağlama amacıyla sonlandırılması hâllerinde mal edindirme maksadının mevcut olmadığı kabul edilmektedir¹⁰⁶. Dolayısıyla yukarıdaki örnekte yağma suçu oluşmayacaktır.

Avusturya modeli benimsendiği takdirde, yağma suçunun oluşumu için zenginleşme kastı arandığından failin, bu kast bulunmaksızın salt manevi yarar sağlamak amacıyla başkasına ait taşınır bir malı zorla alması hâlinde yağma suçu oluşmayacaktır.

VI. *Failin, arama kaydı, mesaj, fotoğraf, video vb. gibi verilere bakmak, bunları elde etmek veya yok etmek veya iletişim kurulmasını engellemek gibi geçici süreli amaçlarla mağdurdan cep telefonunu veya diğer bir bilişim cihazını cebir veya tehdit kullanarak aldığı olaylarda yağma suçunun oluşup oluşmayacağı somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmelidir.*

Kanaatimizce bu tür olaylarda değerlendirmede bulunabilmek için öncelikle suçun konusunun ne olduğunun ortaya konulması önem arz etmektedir.

İlk olarak, suçun konusunun ulaşılmak istenen veri olduğu düşünülebilir. Bu durumda da akla verinin taşınır bir mal olup olmadığı sorusu gelmektedir, zira yalnızca taşınır bir mal yağma suçunun konusunu oluşturabilir. Öğretide genel olarak taşınır bir mal olmadığı için verinin hırsızlık ve dolayısıyla yağma suçunun konusunu oluşturamayacağı

106 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (26.09.1984) 3 StR 367/84; (28.04.2015) 3 StR 48/15 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 12.01.2022.

kabul edilmektedir¹⁰⁷. Benzer şekilde Yargıtay da verinin taşınır bir mal olmadığı görüşündedir¹⁰⁸. Ayrıca fotoğraf, mesaj, arama kayıtları gibi verilerin ekonomik bir değer taşımadığı da ifade edilmelidir. Dolayısıyla bu tür olaylarda suçun konusunu bilişim cihazındaki verinin oluşturduğunun kabul edilmesi hâlinde, söz konusu veriler taşınır bir mal olmadığı ve verilen örnek açısından maddi değere de sahip bulunmadıkları için yağma suçunun oluşmayacağı kanaatindeyiz.

İkinci olarak, suçun konusunun maddi değeri bulunan bilgisayar, telefon gibi bir bilişim cihazı olduğu düşünülebilir. Bu noktada da benimsediğimiz görüşe göre, failde mağdurun bilişim cihazı üzerindeki zilyetliğini daimî olarak sona erdirme ve geçici süreyle de olsa yararlanma kastının bulunup bulunmadığından hareketle ikili bir ayırım yapılması mümkündür.

Buna göre, failin, hak sahibinin cihaz üzerindeki hâkimiyetini (zilyetliğini) daimî olarak sona erdirme ve geçici de olsa yararlanma amacıyla hareket ettiği hâllerde yağma suçunun oluştuğu söylenebilir. Buna karşın, failin, hak sahibinin bilişim cihazı üzerindeki hâkimiyetini (zilyetliğini) daimî olarak sona erdirme kastı bulunmaksızın bu cihazdan geçici olarak yararlanma amacı söz konusuysa, yani başlangıçtan itibaren verilere baktıktan, verileri elde ettikten veya sildikten sonra bilişim cihazını mağdura

107 İsa Başbüyük, 'Hırsızlık ve Dolandırıcılık Suçlarının Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılması Suretiyle İşlenmesi' (2010) 5 (14) Ceza Hukuku Dergisi 159; Veli Özer Özbek, 'Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu', içinde Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu'na Armağan (2007) 9 (Özel Sayı) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1058; Fatih Selami Mahmutoğlu, 'Türk Ceza Kanununda Yer Alan Bilişim Alanındaki Suçlar ve Karşılaşılan Sorunların Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi' (2013) LXXI (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 881-882; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 10) 621-622; Tezcan, Erdem ve Önok, (n 12) 769-770. Aksi görüş için bkz. Murat Volkan Dülger, *Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku* (8. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2020) 495-496.

108 İfade etmek gerekir ki Yargıtay failin bilgisayar veya cep telefonu gibi bilişim araçlarıyla mağdurun banka hesabında bulunan parayı onun rızası hilafına alması hâlinde TCK m.142/2-e' de düzenlenen hırsızlık suçunun nitelikli hâlinin oluştuğunu kabul etmektedir. Yargıtay bu olaylarda suçunun konusunun "veri değil, verinin temsil ettiği para" olduğunu belirtmektedir. "Sanık V...nın; firari S... ile birlikte hareket ederek, daha önceden haksız bir şekilde ele geçirdikleri katılan firmanın internet bankacılık şifresini kullanmak suretiyle, katılanın Ş bank A...K...Şubesindeki hesabından 10.750 YTL'yi Ş...bank-İ...Z...Şubesinde sanık V...adına açtırdıkları hesaba havale edip, aynı gün banka şubesinde çekmek şeklinde gerçekleştirdiği eylemdeki kastı, katılan firmanın banka hesabında bulunan, taşınır nitelikteki parayı bilişim sistemini kullanmak suretiyle kendi banka hesaplarına geçirmeye, katılanın rızasına aykırı olarak malvarlığında azalmaya neden olmaya; başka bir anlatımla var olan veriyi başka bir yere göndermekten ziyade, bu verinin temsil ettiği parayı alarak mal edinmeye yöneliktir. Kaldı ki sanığın katılanın internet bankacılık hesabında bulunan parasına ulaşmak için bilişim sistemlerini araç olarak kullanmaktan başka alternatifi de yoktur. Dolayısıyla olayımızda, 5237 sayılı TCY'nin 142/2-e maddesinde düzenlenmiş bulunan 'bilişim sistemi kullanılmak suretiyle hırsızlık' suçunun gerçekleştiği kabul edilmelidir." Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (17.11.2009) E 2009/11-193, K 2009/268 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 20.01.2022. Benzer yönde kararlar için bkz. Yargıtay 8. Ceza Dairesi, (21.06.2016) E 2016/3218, K 2016/8261; Yargıtay 13. Ceza Dairesi, (13.03.2014) E 2013/8784, K 2014/9032 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 20.01.2022.

tekrar iade etmek kastıyla hareket ediyorsa yağma suçunun oluşmayacağı kabul edilmelidir.

Failin, hak sahibinin bilişim cihazı üzerindeki zilyetliğini kalıcı olarak sona erdirmeye kastı ile hareket edip etmediğinin tespitinde, Alman Hukukunda olduğu gibi cihazın, amaçladığı eylemleri gerçekleştirebilmesi bakımından gerekli olan süreyi aşacak kadar failin hâkimiyetinde kalıp kalmadığı bir ölçüt olarak uygulanabilir. Bu bakımdan özellikle, cihazın, hak sahibinin hâkimiyet alanında bulundurulmaya devam edildiği veya zilyedinin tekrar rahatlıkla ulaşabileceği alanlarda bulunduğu ve failin, verilere bakmak, verileri ele geçirmek veya silmek için gerekli olan makul süre içerisinde cihazı tekrar teslim ettiği veya teslim etmek amacıyla hareket ettiği olaylarda, somut olayın özellikleri de dikkate alınarak failde zilyetliği daimî olarak sona erdirmeye kastının bulunmadığı ve yağma suçunun manevi tipikliğinin oluşmadığı kabul edilebilir.

Hakeza, hırsızlık veya yağma suçu dolayısıyla failin, hak sahibinin malvarlığında bir eksilmeye veya (zilyetlik yönünden) maddi bir zarara yol açması, ayrıca kendisi veya başkasına maddi veya manevi yarar elde etmeyi amaçlaması gerekmektedir. Bahsi geçen olaylarda ise fail bakımından manevi yararı elde etme amacının varlığı söz konusu olsa da mağdur açısından herhangi bir ekonomik zararın oluştuğu söylenemez.

Esasen bu olaylarda failin eylemi mağdurun haberleşme ve özel hayatının gizliliğini ihlâl ve/veya kişisel verilerini hukuka aykırı olarak ele geçirmeye yönelmektedir. Söz konusu hukuki değerleri koruyan suç tipleri ise 5237 sayılı TCK'nın "*Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar*" bölümünde düzenlenmiştir (m.132-137). Dolayısıyla bu tür olaylarda özel hayatın gizliliğini ihlâl (m.134) veya verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme veya verme (m.136) suçlarının oluşacağı düşünülebilir¹⁰⁹. Nitekim Yargıtay bir kararında, görüştüğü kişileri öğrenmek için kız arkadaşının cep telefonunu (cebir veya tehdit kullanmaksızın) alarak arama kayıtlarına bakan failin, TCK m.134/1-1.cümlesi gereğince özel hayatın gizliliğini ihlâl suçundan dolayı sorumlu

---

109 Aynı yönde görüş için bkz. Birtek, (n 12) 704.

olmasına¹¹⁰; benzer bir olayda mağdurun telefonunu gizlice alarak arama kayıtlarına bakan failin ise TCK m.136 uyarınca verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçundan cezalandırılmasına karar vermiştir¹¹¹. O hâlde mağdurun telefonunu gizlice değil, cebir veya tehditle alarak arama kayıtlarına bakan failin de cebir (m.108) veya tehdit (m.106) suçları ile özel hayatın gizliliğini ihlal (m.134) veya verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme veya verme (m.136) suçlarından dolayı cezalandırılması gerektiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Yargıtay'ın benzer olaylarda yağma suçuna ilişkin benimsemiş olduğu uygulamadan yola çıkıldığı takdirde ise *örneğin*, failin, gizlice çekilen fotoğrafının silinmesi isteğinin reddedilmesi üzerine mağdurun cep telefonunu cebir veya tehdit kullanmak suretiyle kısa süreliğine alması ve fotoğrafını silerek telefonu iade etmesi ile sokakta gördüğü mağdurun cebinden cebir veya tehditle parasını alması eylemleri arasında hukuki nitelendirme bakımından bir fark olmayacaktır. Oysa işlenen failin ve kusurun ağırlığıyla orantılı cezalandırma prensibine aykırı olan bu uygulama, hukuken izahı mümkün olmayan sonuçlara yol açmaktadır.

Öte yandan, Yargıtay'ın hırsızlık suçundan farklı olarak yağma suçunda failin, hak sahibinin mal üzerinde hâkimiyetini sona erdirdiği anı suçun tamamlanma anı olarak

110 “Sanığın, kız arkadaşı olan katılanın kimlerle görüştüğünü öğrenmek için rıza olmaksızın cep telefonunu alarak içeriğine baktığı olayda; TCK'nın 132/1. maddesindeki suçun konusunun, haberleşme içeriği olup söz konusu suçun, belirli kişiler arasındaki haberleşme içeriğinin hukuka aykırı biçimde öğrenilmesiyle oluşacağı haberleşmenin gizliliğinden söz edebilmek için, kişiler arasında haberleşme olarak isimlendirilebilecek bir iletişimin olması, en az iki kişi arasında bir haberleşme vasıtası olması (telefon, mektup, e-posta vb.) ve tarafların bu haberleşmeyi gizlilik önlemlerini alarak yapması gerektiği, katılanın, kim ile, ne zaman, hangi sıklıkla, hangi süreyle görüştüğüne ilişkin bilgiler kişisel veri kapsamında olup haberleşme olarak nitelendirilemeyeceği; TCK'nın 136. maddesindeki verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçu yönünden değerlendirme yapıldığında, bu suçun oluşabilmesi için de kişisel verilerin kaydedilmiş halde bulunması, kaydedilmiş haliyle başkalarına verilmesi, yayılması ya da ele geçirilmesi gerektiğinden, kişisel verileri kaydetmeden duyu organları aracılığıyla öğrenen sanığın eyleminin, TCK'nın 134/1-1.cümlesine uyan özel hayatın gizliliğini ihlal suçunu oluşturduğu ve sanığın bu suçtan sorumlu tutularak cezalandırılması gerektiği gözetilmeden...” Yargıtay 12. Ceza Dairesi, (20.10.2014) E 2014/4022, K 2014/20289 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 25.01.2022.

111 “Katılan ile bir dönem duygusal birliktelik yaşayan sanığın, katılanın hazırlandığı sırada katılanın rızası dışında cep telefonunu alarak arama kayıtlarına baktığı iddiasına konu olayda; TCK'nın 132/1.madde ve fıkrasındaki suçun konusunun, haberleşme içeriği olup söz konusu suçun, belirli kişiler arasındaki haberleşme içeriğinin hukuka aykırı biçimde öğrenilmesiyle oluşacağı, haberleşmenin gizliliğinden söz edebilmek için, kişiler arasında haberleşme olarak isimlendirilebilecek bir iletişimin olması, en az iki kişi arasında bir haberleşme vasıtası olması (telefon, mektup, e-posta vb.) ve tarafların bu haberleşmeyi gizlilik önlemlerini alarak yapması gerektiği, katılanın, kim ile, ne zaman, hangi sıklıkla, hangi süreyle görüştüğüne ilişkin bilgiler kişisel veri kapsamında olup haberleşme olarak nitelendirilemeyeceği anlaşıldığından, katılana ait kişisel veri kapsamındaki arama kayıtlarına katılanın rızası dışında bakarak içeriğine vakıf olan sanık hakkında TCK'nın 136/1.madde ve fıkrasındaki verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçundan mahkumiyet kararı verilmesi gerektiği gözetilmeden...” Yargıtay 12. Ceza Dairesi, (10.04.2019) E 2018/8152, K 2019/4886 <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> Erişim Tarihi 25.01.2022.

kabul etmesinin ve böylelikle mal üzerinde geçici süreyle de olsa hâkimiyetini oluşturmamasını aramamasının¹¹² benimsediğimiz görüş açısından bir sakınca oluşturmadığını düşünmekteyiz. Zira Yargıtay'ın yağma suçunun oluşumu bakımından getirmiş olduğu bu ölçüt, suçun manevi tipikliğine ilişkin değildir. Nitekim hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini fiziki olarak sona erdiren failin, bu hâkimiyeti daimî olarak ortadan kaldırma kastıyla hareket etmemesi de mümkündür.

Alman modeli benimsendiği takdirde, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetinin, *örneğin*, yalnızca cep telefonundaki fotoğraf, mesaj, arama kayıtları gibi verilere ulaşma, verileri silme veya bu verileri elde etme gibi manevi fayda sağlama amacıyla geçici süreyle sonlandırılması hâllerinde yağma suçunun oluşmayacağı kabul edilmektedir¹¹³. Nitekim Federal Mahkeme'ye göre bu tür olaylarda fail, en azından geçici süreyle mal üzerinde hâkimiyeti elde ederek (*die Aneignung*) kendisi veya bir üçüncü kişinin malvarlığında değişiklik yaratmaya yönelik kastla hareket etmemekte, malı veya ekonomik değerini sahiplenmediği gibi, geçici olarak kullanarak malın ekonomik değerini de azaltmamaktadır. Telefon belleğinde amaçlanan aramanın ve bu arama esnasında bulunan görüntü dosyalarının *örneğin*, kopyalamasının malın belirlenen kullanım amacı kapsamında olması ise sonucu değiştirmemektedir, zira failin eylemi bunların tüketimine yol açmamıştır.

Avusturya modeli benimsendiği takdirde, yağma suçunun oluşumu için zenginleşme kastı arandığından, failin, fotoğraf, mesaj, arama kaydı gibi maddi değeri bulunmayan verileri elde etmek veya silmek şeklinde salt manevi yarar sağlamak için başkasına ait bilişim cihazını geçici süreyle ve zorla alması hâlinde yağma suçunun oluşmayacağı kabul edilmelidir.

2. Sonuç

Kanuni tanımında maksat unsuruna yer verilen suçlarda, failde bu maksadın bulunmaması hâlinde manevi unsur yokluğu nedeniyle suç oluşmaz. 5237 sayılı TCK'nın yağma suçunu düzenleyen 148. maddesinde ise hırsızlık suçunu oluşturan yönüyle “yarar

112 “07/06/2014 tarihinde saat 21.00 sıralarında, ikamet ettiği apartmana girmek üzere olan katılan ...'un ağzını kapatıp, elinde bulunan çantasını zorla aldıktan sonra kaçan ve kaçış esnasında yakalanmamak amacıyla katılana ait çantayı yere bırakan sanığın eyleminin, tamamlanmış yağma suçunu oluşturduğu gözetilmeden yazılı şekilde uygulama yapılması...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (17.04.2019) E 2016/5394, K 2019/2519; “Sanığın, müştekiye omuz atıp sendeleyeni müştekinin omzunda asılı duran çantayı alıp kaçtığı sırada peşine düşen tanıklar tarafından yakalanacağını anlayarak çantayı yere attığı olayda, sanığın çantayı almasıyla eylemin tamamlandığı gözetilmeden teşebbüsten hüküm kurularak eksik ceza tayin edilmesi...” Yargıtay 6. Ceza Dairesi, (23.01.2018) E 2014/13416, K 2018/248 <https://karararama.yargitay.gov.tr/> Erişim Tarihi 28.01.2022.

113 Alman Yüksek Federal Mahkemesi, (26.09.1984) 3 StR 367/84; (28.04.2015) 3 StR 48/15 <beck-online.beck.de/> Erişim Tarihi 28.01.2022.

sağlama maksadına” açıkça yer verilmemiştir. Bu nedenle öğretide bir görüş, yağma suçunun genel kastla işlenebileceğini kabul etmektedir.

Kanaatimizce, bir suçun manevi unsurlarının tespitinde, kanuni tanım öncelikli dayanak noktasını oluşturmakla birlikte, tek başına ölçüt değildir. Bu tespit yapılırken ilgili suç tipinin tüm özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Nitekim yağma suçunun hırsızlık suçunu yapısında barındıran bir bileşik suç olduğu dikkate alındığında, yağma suçunun oluşabilmesi için failin hırsızlık suçunda olduğu gibi yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerektiği kabul edilmelidir. Diğer bir ifadeyle, hırsızlık suçu, yağma suçunun bir unsuru olduğundan, bu suç oluşmaksızın yağma suçunun varlığından söz etmek de mümkün olmayacaktır. Ancak, yarar sağlama maksadıyla hareket eden failin bu maksada ulaşamaması yağma suçunun oluşumunu engellemeyecektir.

Elbette, Alman ve Avusturya Ceza Kanunu örneklerinde olduğu gibi, suçun manevi unsurunu oluşturan maksada madde lafzında açıkça yer verilmesi isabetli olacaktır. Bu şekilde, hem söz konusu eksikliğin kanunilik ilkesi bakımından doğurduğu sakıncalar giderilmiş, hem de suçun konu ve manevi unsur itibarıyla unsurları daha net bir şekilde ortaya koyulmuş olacaktır.

Öte yandan, suçun konusu ile suçun manevi unsuru kapsamında değerlendirilen maksada konu yarar birbirinden farklıdır. Bu bakımdan, yağma suçunun konusunun maddi değere sahip olup olmaması ile manevi unsuru olan maksadın konusunu oluşturan yararın maddi nitelikte olup olmaması ayrı ayrı değerlendirilmesi gereken tartışmalı hususlardır.

Yağma suçunun Kanunun “Malvarlığına Karşı Suçlar” bölümünde düzenlenmesi, hırsızlık suçunu oluşturan yönüyle korunan hukuki değeri mülkiyet ve/veya zilyetlik haklarının oluşturması, öğretisi ve Anayasa Mahkemesince “malvarlığı” kavramına ilişkin benimsenen tanım ve ölçütlerde maddi değerlerin esas alınması, ayrıca hırsızlık suçunda malın değerinin azlığı durumunda takdiri olarak cezasızlığın söz konusu olabilmesi nazara alındığında, yağma suçunun –hırsızlık suçu yönünden– konusunun, maddi (ekonomik) değere sahip taşınır bir mal veya bu malın bizzat kendisinden elde edilen maddi değerden ibaret olduğunun kabulü gerekir. Dolayısıyla, maddi değeri bulunmayan taşınır bir malın cebir veya tehdit kullanılarak alınması durumunda yağma suçunun oluşmayacağı düşüncesindeyiz.

Hırsızlık ve yağma suçlarının konusunu oluşturan taşınır malın maddi bir değere sahip olması gerekli olmakla birlikte, failin maddi nitelikte bir yarar sağlama maksadına

sahip olması aranmaz. Nitekim kanun koyucu, hırsızlık suçuna ilişkin madde gerekçesinde failin elde etmeyi amaçladığı yararın “maddi veya manevi” nitelikte olabileceğini açıklamıştır. Buna göre fail, başkasına ait veya başkasının zilyetliğinde bulunan ekonomik değere sahip taşınır bir malı, maddi yarar sağlama maksadıyla alabileceği gibi tatmin olma, haz duyma veya mağdurun kullanmasını engelleme gibi manevi nitelikteki yararları sağlamak maksadıyla da alabilir. Bu bakımdan önemli olan, hırsızlık veya yağma suçu dolayısıyla failin, hak sahibinin malvarlığında bir eksilmeye veya (zilyetlik yönünden) maddi bir zarara yol açması, ayrıca kendisi veya başkasına bir maddi veya manevi yarar elde etmeyi amaçlamasıdır.

Ayrıca, hırsızlık ve yağma suçlarının oluşumu için, failde, mağdurun suça konu mal üzerindeki hâkimiyetini “nihai olarak” sonlandırmaya (*die Enteignung*) yönelik kastın da bulunması gerektiği düşüncesindeyiz. Bu açıdan, TCK m.146’da yer alan düzenlemenin isabetli olmadığı söylenebilir. Söz konusu düzenlemede başkasına ait taşınır bir malın zilyedinin rızası olmaksızın geçici suretle kullanılmak amacıyla alınması, failde mağdurun suça konu mal üzerindeki hâkimiyetini nihai olarak sonlandırma kastı aranmaksızın doğrudan hırsızlık suçu kapsamında değerlendirilmiş ve yalnızca ceza indirimini öngörülmüştür. Kanaatimizce, yetkisiz kullanımda, suçun haksızlık içeriğindeki bir azalma değil, suçun yapısal unsurundaki bir eksiklik söz konusudur. Zira fail aldığı malı yalnızca ölçülü ve makul bir süre için elinde tutmak ve akabinde tekrar iadesini sağlama kastıyla hareket etmektedir.

Bu eksiklik nedeniyle, başkasına ait taşınır bir malın, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini daimî olarak sonlandırma kastı bulunmaksızın geçici süreyle yararlanmak maksadıyla alındığı hâllerde hırsızlık ve yağma suçları oluşmayacağından, ortaya çıkacak kanuni boşlukların karşılaştırmalı hukukta olduğu gibi özel düzenlemelerle giderilmesi gerekmektedir.

Failin salt mala zarar verme amacıyla hareket ettiği hâllerde de yağma suçundan bahsedilemez. Zira yağma suçunun oluşumu için, failin, hak sahibinin mal üzerindeki hâkimiyetini daimî olarak sona erdirmesi ve o maldan yarar sağlama maksadıyla hareket etmesi gerekir. Mala zarar verme suçunda ise failin kastı, mala zarar vermeye yöneliktir.

Bununla birlikte, failin kıskançlık, tatmin olma, zevk, haz, intikam veya mağduru maldan mahrum bırakma gibi manevi yarar sağlama amacıyla hareket ettiği hâllerde yağma suçunun oluşması mümkündür. Yağma suçu bünyesinde hırsızlık suçunu barındıran bir bileşik suç olduğundan ve hırsızlık suçuna ilişkin madde gerekçesinde

failin elde etmeyi amaçladığı yararın maddi veya manevi nitelikte olabileceği açıklandığından, yağma suçunda failin yalnızca manevi yarar sağlama amacıyla hareket etmesi kural olarak suçun oluşumunu engellemez.

Son olarak, failin, arama kaydı, mesaj, fotoğraf, video vb. gibi verilere bakmak, bunları elde etmek veya yok etmek veya iletişim kurulmasını engellemek gibi geçici süreli amaçlarla mağdurdan cep telefonunu veya diğer bir bilişim cihazını cebir veya tehdit kullanarak aldığı olaylarda yağma suçunun oluşup oluşmayacağı somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

Bu tür olaylarda, bilişim cihazında bulunan veri taşınır bir mal olmadığı için hırsızlık ve dolayısıyla yağma suçunun konusunu oluşturmaz. Ayrıca fotoğraf, mesaj, arama kayıtları gibi verilerin ekonomik bir değer taşımadığı da ifade edilmelidir.

Suçun konusunun maddi değeri bulunan bilgisayar veya telefon gibi bir bilişim cihazı olduğu kabul edildiği takdirde ise benimsediğimiz görüşe göre, failde mağdurun bilişim cihazı üzerindeki zilyetliğini daimî olarak sona erdirme ve geçici süreyle de olsa yararlanma kastının bulunup bulunmadığından hareketle ikili bir ayırım yapılması mümkündür.

Buna göre, failin, hak sahibinin cihaz üzerindeki hâkimiyetini (zilyetliğini) daimî olarak sona erdirme ve geçici de olsa yararlanma amacıyla hareket ettiği hâllerde yağma suçunun oluştuğu söylenebilir. Buna karşın, failin, hak sahibinin bilişim cihazı üzerindeki hâkimiyetini (zilyetliğini) daimî olarak sona erdirme kastı bulunmaksızın bu cihazdan geçici olarak yararlanması söz konusuysa, yani başlangıçtan itibaren verilere baktıktan, verileri elde ettikten veya sildikten sonra bilişim cihazını mağdura tekrar iade etmek kastıyla hareket ediyorsa yağma suçunun oluşmayacağı kabul edilmelidir.

Özellikle failin, cihazı zilyedinin hâkimiyet alanında tutmaya devam ettiği veya özel bir çaba sarf etmeksizin kolaylıkla ulaşabileceği alanlarda bulundurduğu ve verilere bakmak, verileri ele geçirmek veya silmek için gerekli olan olağan süre içerisinde tekrar teslim ettiği veya teslim etmek amacıyla hareket ettiği olaylarda, somut olayın özellikleri de dikkate alınarak failde zilyetliği daimî olarak sona erdirme kastının bulunmadığı ve yağma suçunun manevi tipikliğinin oluşmadığı söylenebilir. Zira fail aldığı malı yalnızca makul bir süre için ve kullanım amacına uygun olarak elinde tutmakta ve akabinde hak sahibine malı tekrar iade etme kastıyla hareket etmektedir.

Hakeza, hırsızlık veya yağma suçu dolayısıyla failin, hak sahibinin malvarlığında bir

eksilmeye veya (zilyetlik yönünden) maddi bir zarara yol açması, ayrıca kendisi veya başkasına bir maddi veya manevi yarar elde etmeyi amaçlaması gerekmektedir. Bahsi geçen olaylarda ise fail bakımından manevi bir yararı elde etme amacının varlığı söz konusu olsa da mağdur açısından herhangi bir ekonomik zararın oluştuğu söylenemez.

Nitekim Yargıtay çeşitli kararlarında, verilere ulaşmak için mağdurun cep telefonunu cebir veya tehdit kullanmaksızın alan failleri, TCK m.134/1-1.cümlesi gereğince özel hayatın gizliliğini ihlâl veya TCK m.136 gereğince verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçlarından sorumlu tutmuştur. Bu noktada, yağma suçu açısından hırsızlık suçunu oluşturan yönüyle farklı bir uygulamaya gidilmesinin isabetli olmadığı düşüncesindeyiz.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarım- H.S.E., A.B.; Veri Toplama- H.S.E., A.B.; Veri Analizi/Yorumlama- H.S.E., A.B.; Yazı Taslağı- H.S.E., A.B.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- H.S.E., A.B.; Son Onay ve Sorumluluk- H.S.E., A.B.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- H.S.E., A.B.; Data Acquisition- H.S.E., A.B.; Data Analysis/Interpretation- H.S.E., A.B.; Drafting Manuscript- A H.S.E., A.B.; Critical Revision of Manuscript- H.S.E., A.B.; Final Approval and Accountability- H.S.E., A.B.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça/References

- Antalya O. Gökhan ve Topuz Murat, *Eşya Hukuku Cilt: IV/1* (3. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2019)
- Antalya O. Gökhan ve Topuz Murat, *Medeni Hukuk Cilt: I* (4. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Antolisei Francesco, 'Genel Olarak Mameleke Karşı İşlenen Suçlar' (çeviren: Uğur Alacakaptan), (1962) 19 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 65-94
- Arslantürk Mustafa, *İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu Uygulamalı Örnekli-Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu-Gerekçeli* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2018)
- Artuç Mustafa, *Malvarlığına Karşı Suçlar* (4. Baskı, Adalet Yayınevi 2020)
- Artuk, M. Emin, Gökçen Ahmet, Alşahin Mehmet Emin ve Çakır Kerim, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. Baskı, Adalet Yayınevi 2020)
- Artuk, M. Emin, Gökçen Ahmet, Alşahin Mehmet Emin ve Çakır Kerim, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (19. Baskı, Adalet Yayınevi 2021)
- Aslan Gökhan, *Dolandırıcılık Hırsızlık ve Mala Zarar Verme Suçları* (Seçkin Yayıncılık 2021)
- Ayan Mehmet, *Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili* (13. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2016)
- Bayraktar Köksal, Yıldız Ali Kemal, Aksoy Retornaz Eylem, Akyürek Güçlü, Evik Ali Hakan, Kangal Zeynel T, Memiş Kartal Pınar, Sınar Hasan, Sonay Evik Vesile, Altunç Sinan, Aytekin İnceoğlu Asuman, Bostancı Bozbayındır Gülşah ve Erman Barış, *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Malvarlığına Karşı Suçlar* (On İki Levha Yayıncılık 2018)
- Başbüyük İsa, 'Hırsızlık ve Dolandırıcılık Suçlarının Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılması Suretiyle İşlenmesi' (2010) 5 (14) Ceza Hukuku Dergisi 151-192

- Boyracı Ali, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu* (On İki Levha Yayıncılık 2020)
- Bertel Christian ve Schwaighofer Klaus, *Österreichisches Strafrecht Besonderer Teil I* (11. Baskı, Springer Verlag 2010)
- Birtek Fatih, 'Yağma Suçu Bakımından Yarar Sağlama Amacı' [2020] 44 Ceza Hukuku Dergisi 673-709
- Cankurt Ezgi, 'Yağma Suçu ve Cebir Kavramı' (2015) 1 (2) Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 99-135
- Cansel Erol ve İnan Ali Naim, 'Ayni Hak Kavramı, Taksimi ve Eşya Hukukunun Konusu' (1964) 21 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 345-367
- Centel Nur, Zafer Hamide ve Çakmut Özlem, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I* (5. Baskı, Beta Yayıncılık 2021)
- Centel Nur, Zafer Hamide ve Çakmut Özlem, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (11. Bası, Beta Yayıncılık 2020)
- Demirbaş Timur, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (16. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Dönmezer Sulhi, *Kişilere ve Mala Karşı Cürümler* (16. Bası, Beta Yayıncılık 2001)
- Duran Mustafa, '5237 Sayılı Yasada Düzenlenen Yağma Suçu, Basit Yağma Suçu' [2005] (23) Adalet Dergisi 117-126
- Dülger Murat Volkan, *Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku* (8. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2020)
- Eker Hüseyin, *Hırsızlık Suçları* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2014)
- Ekici Şahin Meral, *Dolandırıcılık Suçu* (Adalet Yayınevi 2019)
- Ekinci Mustafa ve Esen Sinan, *Anlatımlı ve Gereğçeli Yeni Türk Ceza Kanununda Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma Dolandırıcılık Hileli ve Taksirli İflas Karşılıksız Yararlanma Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar* (Adalet Yayınevi 2005)
- Erem Faruk, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler C.IV* (3. Baskı, Seçkin Kitabevi 1985)
- Erem Faruk ve Toroslu Nevzat, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (9. Baskı, Savaş Yayınevi 2003)
- Erman Hasan, 'Türk Ceza Kanununda Mal Aleyhinde İşlenen Suçların Yetersizliği' (1975) 41 (1-2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 133-149
- Ertosun Ali Suat ve Taşkın Ahmet, 'Yağma Suçu' içinde *Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Armağanı, C: II* (Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları 2008) 779-810
- Eser Albin ve Bosch Nikolaus, *Strafgesetzbuch, Kommentar*, Editör: Adolf Schönke ve Horst Schröder, (29. Baskı, Verlag C.H.Beck 2014)
- Fischer Thomas, *Strafgesetzbuch und Nebengesetze* (55. Baskı, Verlag C. H. Beck 2008)
- Fuchs Helmut ve Reindl-Krauskopf Susanne, *Strafrecht Besonderer Teil I, Delikte gegen den Einzelnen* (3.Baskı, 2009)
- Gökçen Ahmet ve Şenerdoğan Büşra, 'Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri' içinde *Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan* (Seçkin Yayıncılık 2020) 399-468.
- Hafizoğulları Zeki ve Özen Muharrem, 'Hırsızlık' (2008) XII (1-2) Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 773-796
- Hafizoğulları Zeki ve Özen Muharrem, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (12. Baskı, US-A Yayıncılık 2019)
- Hafizoğulları Zeki ve Özen Muharrem, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Kişilere Karşı Suçlar* (5. Baskı, US-A Yayıncılık 2016)
- İçel Kayıhan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (5. Baskı, Beta Yayıncılık 2020)
- Karakehya Hakan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler I* (Nisan Kitabevi 2018)
- Karakehya Hakan, 'Ceza Hukukunda Doğrudan Kast' (2007) 15 (1) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 117-138

- Kanbur Mehmet Nihat, 'Bir Hukuki İlişkiye Dayanan Alacağın Tahsil Edilmesi Amacıyla Yağma Niteliğindeki Fiillerin İşlenmesi (5237 s. TCK m.150/1)' [2007] (70) E-akademi Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi 41-47
- Kaylan Keskin, 'Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları', (2013) 1 (1) Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 39-49
- Kindhäuser Urs, *Strafrecht Besonderer Teil*, Straftaten gegen Vermögensrechte (5. Baskı, Nomos Verlag 2008)
- Koca Mahmut, '5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu' [2005] (2) Legal Hukuk Dergisi 2799-2817
- Koca Mahmut, 'Hırsızlığın Bir İşleniş Şekli Olarak "Kapkaççılık"' (2002) IV (1-4) Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi 167-196
- Koca Mahmut, 'Yağma Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı' içinde Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaş Günü Armağanı, C: II (Beta Yayıncılık 2002) 1479-1502
- Koca, Mahmut, *Yağma Cürümleri* (Seçkin Yayıncılık 2003)
- Koca Mahmut ve Üzülmüş İlhan, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Koca Mahmut ve Üzülmüş İlhan, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2019)
- Kudlich Hans, *StGB, Strafgesetzbuch, Kommentar*, Editör: Satzger Helmut, Schluckebier Wilhelm ve Widmaier Gunter, (2. Baskı, Carl Heymanns Verlag 2014)
- Maier Stefan, *Strafgesetzbuch, Kommentar*, Editör: Holger Matt ve Joachim Renzikowski, (Verlag Franz Vahlen 2013)
- Mahmutoğlu Fatih Selami, 'Türk Ceza Kanununda Yer Alan Bilişim Alanındaki Suçlar ve Karşılaşılan Sorunların Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi' (2013) LXXI (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 855-889
- Maraşlı Dinç Yasemin ve Ruhi Muhammet Emin, 'Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu' (2018) 11 (2) Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 86-100
- Meran Necati, *Hırsızlık, Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar* (2. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2013)
- Noyan Erdal, *Hırsızlık Suçları* (Adalet Yayınevi 2007)
- Noyan Erdal, *Hırsızlık ve Yağma Suçları* (Bilge Yayınevi 2005)
- Oğuzman M. Kemal, Seliçi Özer ve Oktay Özdemir Saibe, *Eşya Hukuku* (20. Bası, Filiz Kitabevi 2017)
- Önder Ayhan, *Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar* (Filiz Kitabevi 1994)
- Özbek Veli Özer, 'Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu', içinde Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu'na Armağan (2007) 9 (Özel Sayı) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1019-1063
- Özbek Veli Özer, Doğan Koray ve Bacaksız Pınar, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (12. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Özbek Veli Özer, Doğan Koray ve Bacaksız Pınar, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (16. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Özen Mustafa, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri* (4. Baskı, Adalet Yayınevi 2019)
- Özgenç İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (17. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Öztürk Seyithan ve Balcı Fidan, *Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2020)
- Parlar Ali ve Hatipoğlu Muzaffer, *Türk Ceza Kanunu Yorumu C.3* (2. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2008)
- Rudolphi Hans – Joachim ve Wolter Jürgen, *Systematischer Kommentar zum Strafgesetzbuch Cilt V*, Editör: Hans-Joachim Rudolphi ve Jürgen Wolter, (8. Baskı, Carl Heymanns Verlag 2013)
- Şare Ersin, 'Bileşik Suç Niteliğindeki Yağma Düzenlemesinin Suçta Kanunilik İlkesi Yönünden Değerlendirilmesi' (2021) 3 (2) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 613-674
- Taneri Gökhan ve Kamışlı Gani, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar* (Seçkin Yayıncılık 2018)
- Taşkın Ahmet, 'Yağma Suçunda Mal Kavramı' [2008] (20) Terazi Aylık Hukuk Dergisi 95-101

- Tezcan Durmuş, Erdem Mustafa Ruhan ve Önok R. Murat, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (19. Baskı, Seçkin Yayıncılık 2021)
- Toroslu Nevzat, *Ceza Hukuku Özel Kısım* (9. Baskı, Savaş Yayınevi 2018)
- Töngür Ali Rıza ve Çetintürk Ekrem, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Adalet Yayınevi 2020)
- Yaşar Osman, Gökcan Hasan Tahsin ve Artuç Mustafa, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu 4. Cilt* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2014)
- Yazıcıoğlu R. Yılmaz, 'Hırsızlık Suçunun Malvarlığına Karşı İşlenen Bazı Benzer Suçlardan Ayrımı' (2013) 19 (2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 757-795
- Wessels Johannes ve Hillenkamp Thomas, *Strafrecht Besonderer Teil 2*, Straftaten gegen Vermögenwerte (31. Baskı, C.F. Müller Verlag 2008)

Web Siteleri

<beck-online.beck.de/>

<<http://www.e-akademi.org>>

<<https://karararama.yargitay.gov.tr/>>

<<https://sozluk.gov.tr/>>

<<https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/>>

<<https://www.kazanci.com.tr/>>

<rdb.manz.at>

<ris.bka.gv.at>

